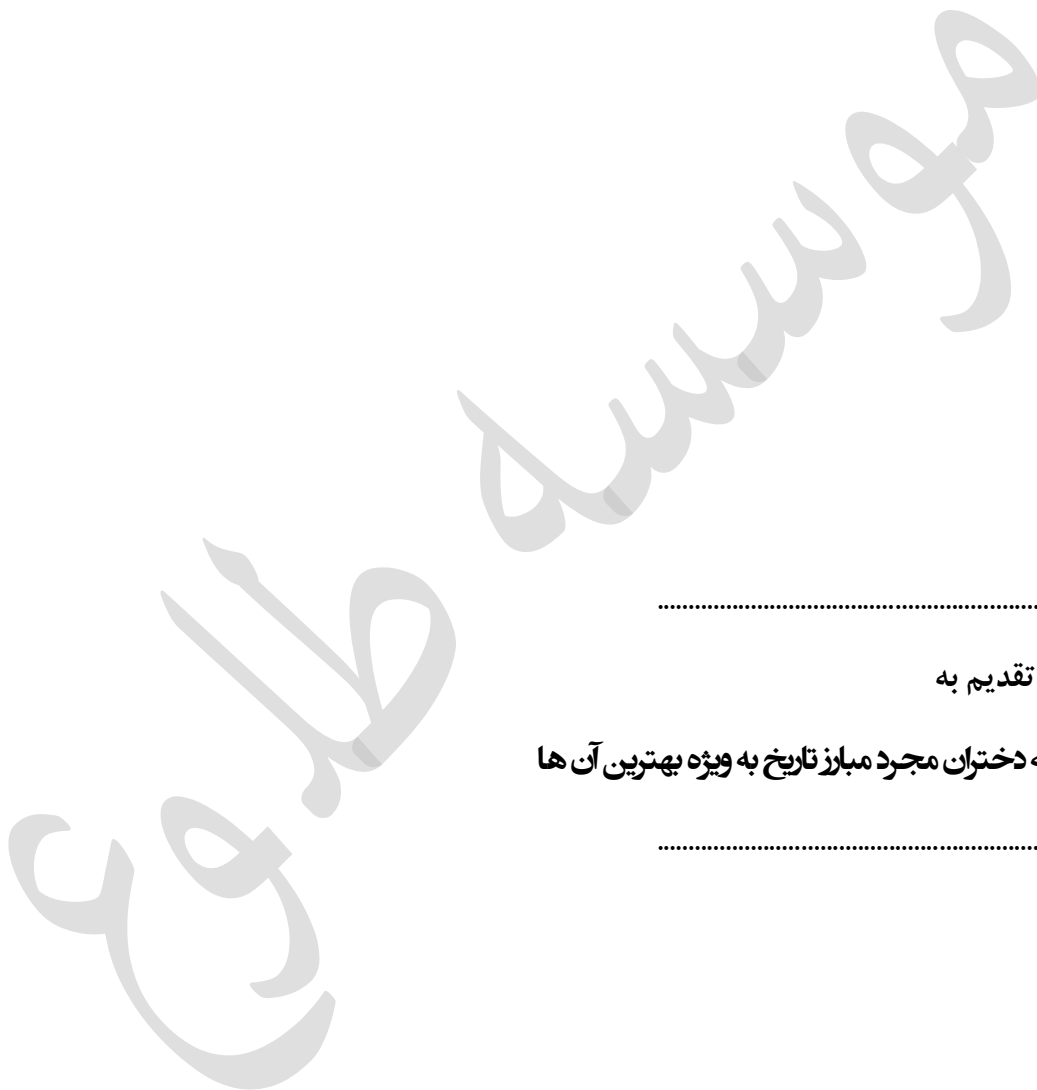

بسم الله الرحمن الرحيم

موسسه طلوع

.....
پیش کشی تقدیم به

همه دختران مجرد مبارز تاریخ به ویژه بهترین آن ها

.....
دختری مبارز

با

بیست و هفت سال سن

(زندگینامه سیاسی - مبارزاتی)

تألیف

امیرجهانی فرد، سید جلال نورافشان، محمدرضا حقیقت

فہیپا

سرشناسه: جهانی فرد، امیر، ۱۳۵۴.
عنوان و نام پدیدآور: دختری مبارز با بیست و هفت سال سن / امیر جهانی فرد، سید جلال نورافشان، محمدرضا حقیقت.
مشخصات نشر: قم: انتشارات سبط اکبر (علیه السلام)، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاہری: ۱۱۰ ص.
شابک: ۶-۵۴-۷۳۴۸-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فہیپا
موضوع: راه و رسم زندگی - جنبہ های قرآنی
موضوع: Conduct of life _ Qur'anic teaching
موضوع: راه و رسم زندگی
موضوع: Conduct of life
شناسه افزوده:
شناسه افزوده:
ردہ بندی کنگرہ: ۱۳۹۷ ۹۳۷ ج ۲/ر BP104
ردہ بندی دیوبی: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتبشناسی ملی: ۵۶۰۳۳۹۵

شناسنامہ

- ▶ عنوان:.....دختر مبارزی با بیست و هفت سال سن
- ▶ نویسندگان:..... امیر جهانی فرد، سید جلال نورافشان، محمدرضا حقیقت
- ▶ ناشر:..... انتشارات سبط اکبر (علیه السلام)
- ▶ نوبت و سال چاپ:..... اول ۱۳۹۸
- ▶ شمارگان:..... ۱۰۰۰ نسخه
- ▶ قیمت:..... ۲۰۰۰۰ تومان

دختر مبارزی با ۲۷ سال سن (موسسه طلوع روزهای خدا) ۴

مؤسسه فرهنگی قرآن و عترت

طلوع روزهای خدا

۰۹۳۲۷۳۲۷۴۳۱

موسسه طلوع روزهای خدا

فهرست

- زندگی نامه..... ۸
- ۸..... پدر حضرت معصومه (سلام الله علیها)
- ۱۶..... شرایط تولد حضرت معصومه (سلام الله علیها)
- ۱۷..... برادران حضرت معصومه (سلام الله علیها)
۱. امام رضا(علیه السلام)..... ۱
۲. احمد بن موسی(علیه السلام)..... ۲
- ۳..... رشد علمی حضرت معصومه (سلام الله علیها)
- ۵..... مبارزات حضرت معصومه (سلام الله علیها)
- ۷..... بزرگ ترین اقدام مبارزاتی حضرت معصومه (سلام الله علیها)
- ۱۰..... صدور زیارت نامه برای حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها)
- زیارت نامه..... ۱۲
- ۱۳..... سلام بر شش مبارز بزرگ تاریخ
- ۱۳..... سلام بر ۱۳ مبارز آخرین دوره تاریخ
- ۱۴..... اتصال حضرت معصومه (سلام الله علیها) به مبارزان آخرین دوره تاریخ
- ۱۴..... دعا برای همراه شدن با مبارزان الهی
- منابع..... ۱۵

سخن موسسه

زندگی فرصتی برای استفاده از نعمت های الهی و شکوفایی استعدادهای خدادادی است. تحقق حاکمیت الله در فرد و اجتماع نشانگر استفاده بهینه از نعمت ها و شکوفایی استعدادهای الهی است. جهاد بهترین راه تحقق حاکمیت الله است. جهاد به معنای تلاش فراوان همراه با تحمل سختی در جهت تحقق حاکمیت الله در فرد و جامعه است.

بندگان شایسته خداوند در طول تاریخ اقدامات و فعالیت های بزرگی انجام داده و از این طریق به تکلیف خود عمل کرده اند. حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) یکی از ستارگان درخشان بندگی و جهاد است. شخصی که در عرصه جهاد اکبر یعنی مبارزه با نفس و جهاد کبیر یعنی نهادینه سازی فرامین الهی در جامعه بهترین نقش را ایفا نمود.

کتاب پیش رو به زندگی حضرت معصومه (سلام الله علیها) به عنوان یکی از تأثیرگذارترین بانوان جهان اسلام می پردازد. بانویی که شهر قم - مؤثرترین شهر در آخرالزمان - را رونق داده و به شکوفایی رسانده است. شهری که در حال تغییر جهت تاریخ به نفع مستضعفان است.

موسسه، برای مؤلفان محترم، حجج الاسلام و المسلمین امیر جهانی فرد، محمدرضا حقیقت و سید جلال نورافشان که با توکل بر خداوند و کار گروهی و مخلصانه، اثری جدید و نظام مند را مبتنی بر قرآن و معالم اهل بیت (سلام الله علیهم) خلق کردند توفیق روزافزون از درگاه خداوند منان درخواست می نماید؛ ان شاءالله گامی نو و جهت بخش در مسیر انتشار ولایت الله باشد. همچنین از ناظران محترم حجج الاسلام و المسلمین حسین عزیزاده و مجتبی میری که در جهت تکمیل این اثر، تلاش های مجدانه ای نشان دادند تشکر کرده و آرزوی موفقیت برای ایشان دارد.

در پایان لازم است یادآوری شود که نقد همراه با پیشنهاد، روشی متقن برای بالندگی و ارتقا است؛ بنابراین دست اندرکاران این اثر خواستار ارائه نقد و آماده دریافت پیشنهادهای اصلاحی و نقطه نظرات خوانندگان و فرهیختگان محترم می باشند.

موسسه فرهنگی قرآن و عترت

طلوع روزهای خدا

نکاتی جهت استفاده بهتر از کتاب:

۱. یکی از اموری که توجه به آنها برای ساختن فرد و اجتماع ضروری است، زندگی نامه افراد بزرگی است که در زندگی خود مراتب رشد و تعالی را طی کرده اند. آنها برای آیندگان الگویی مناسب هستند. این کتاب به تبیین زندگی حضرت معصومه (سلام الله علیها) می پردازد؛ کسی که در طول زندگی خود همراه خانواده مشغول مبارزه بود.

۲. کتاب در دو بخش کلی تنظیم شده است: در بخش اول، زندگی نامه حضرت معصومه (سلام الله علیها) آمده و در بخش دوم، زیارت نامه ایشان تبیین شده است.

۳. نویسندگان قصد دارند که به یاری خداوند زندگی نامه سیاسی - مبارزاتی بقیه بزرگان بخصوص چهارده معصوم (سلام الله علیهم) را تألیف کنند؛ که ان شاءالله در آینده منتشر خواهد شد.

زندگی نامه

حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) در خانواده ای که برخی از اعضای آن از مبارزان و انقلابیون زمانه خود بودند دیده به جهان گشود. پدر و پدربزرگ ها، برادر و پسر برادر ایشان، جزو دوازده فرمانروا و رهبر بزرگ آخرین دوره تاریخ هستند. خانواده ای که بعضی از اعضای آن نیز از مبارزان برجسته تاریخ بودند؛ مبارزانی که هنوز مرقد شریفشان پناه و محور اجتماع انسان های آزاده است. ایشان در ششمین دوران تاریخ و در برهه امام موسی بن جعفر (علیه السلام) و برهه امام علی بن موسی الرضا (علیه السلام) زندگی کرده اند.^۲

پدر حضرت معصومه (سلام الله علیها)

امام موسی بن جعفر (علیه السلام) در طول زندگی بابرکتش پیوسته در حال گسترش توحید و مبارزه با طاغوت زمان بودند.^۳ امام مجاهد برای این که از گزند نظام سلطه در امان باشند و ستمگران از طرف ایشان احساس خطر نکنند؛ در پوشش فقر

۱. مانند حسین بن علی بن حسن بن حسن بن ط م حسن معروف بهد لمب فح که در فح شهید شد. (کافی ط - الإسلامیة ، ج ۱، ص ۳۶۶ ، ح ۸ و ۱)

۲. بریل سلوچ ، تاریخ و محوریت حجج الهی به شش دوره تقسیم می شود. شش م لرز و حجت الهی یعنی حضرت آدم (علیه السلام) ، نوح (علیه السلام) ، ابراهیم (علیه السلام) ، موسی (علیه السلام) ، عیسی (علیه السلام) و محمد (صلی الله علیه و آله) محوریت لم دوره ط تاریخ هستند. در هر یک از این دوره ط ، یکی از این اول ط الهی محور ط تاریخ بوده اند. مثلاً دوره ششم (حضرت محمد (صلی الله علیه و آله)) که آخرین دوره است خود به دوازده برهه تقسیم می شود که هر یک از ط م دوازدهگانه (اثنی عشر) محور یکی از برهه ه هستند.

۳. وَ فِي كَيْدِ الْإِنجَارِ الْإِحْطَاءَ لِمَنْ هَـ رُؤُونَ الرَّشِيدَكَ بَلْ يَقُولُ لِمُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ خُذْ فَكَا أَحْتَى أَرْهَ الْإِنبِكَ فَيَأْتِي حَتَّى أَلَجَّ عَلَيْهِ فَـ لَ (علیه السلام) لَا أَخْطَأَ إِلَّا بِحُدُوهٍ فِي لَأَوْهَ أَحْدُوهُ فِي لَأِنْ حَدَّثَهُ الْمَ تَرَهُ فِي لَأَبْحَقَّ جَدَّكَ إِلَّا فَعَلْتَقَ لَأَطَّ الْحَدُّ الْأَوَّلُ فَعَدَرْدُنْ فَتَعَبَّرَ وَجْهَ الرَّشِيدِ وَقَ لَأَلِ فِي لَأَوْ الْحَدُّ لَأَنْنِي سَمَرْتَنَدُو لَأَبْدَوْجُهُ وَ الْحَدُّ لَأَلِثُ إِفْرِيقَتُو لَأَوْدَّ وَجْهَهُ وَقَ لَأَلِ هَيْبَقَ لَأَوْ الرَّابِعُ سَيْفُ الْبَحْرِ مَ اِيْلِي الْجُرْزَرُ وَ أَرْمِينِيَقَ لَأَلِ الرَّشِيدُ فَلَمْ يَبْقَ لَأَشْيُ فِتْحَوْلُ إِلَى مَجْلِسِي قَ لَأَلِ مُوسَى قَدْ أَعْلَمْتُكَ أَنَّنِي إِنْ حَدَّثَهُ الْمَ تَرَهُ أَفَعَيْدُ ذَلِكَ عَزَمَ عَلَي قَتْلِهِ. (م لقب آل أبي ط الب (عليهم السلام) (لابن شهر آشوب) ، ج ، ص ۳۰ لَأَلِ الْأَنْوَار (ط - بيروت) ، ج ۲ ، ص ۲۰۰ ، ح ۴) ؛ در ك ب خط آمده است كه لرون الرشيد به موسی بن جعفر (علیه السلام) پیشه لدمی داد كه فدك را پس بگیرد. ط (علیه السلام) امت لم می ورزید. ولی لرون اصرار ر لئی کرد كه حضرت فرمو : من فدك را نمی گیرم مگر ط لم آن را با امرزی كه معین می كنم بدهی لرون گف : مو ل فكد بكَ است. ط (علیه السلام) فرمو : اگر مو ل آن را معین كنم نخواهی داد. لرون گف : تو را قسم می دهم به حق جدت كه مو ل آن را معین کنی. حضرت فرمو : حد اول آن عی ، چهره رشید درهم کشیده شد ، بگو. فرمو : حد دوم سمرقند ، رنگ صورت رشید برگشت. فرمود : حد سوم افریق است. چهره رشید بیهوش شد. بزرگف : حد دیگر را بگو. فرمو : حد چهارم سیف البحر است كه هم مرزب اجزائر و ارمینیه است. لرون گف : دیگر برای چه چیزی بقیه ل پس ب لعل من بنشین. حضرت موسی بن جعفر (علیه السلام) فرمو : من گفتم اگر مرز آن را تعیین كنم نخواهی داد. از آن موقع تصمیم گرفت موسی بن جعفر (علیه السلام) را بکشد.

حضرت در این شرایط دشوار، برای گسترش توحید و ارزش های الهی به تربیت محبان، موالیان و شیعیان می پرداختند و از هر فرصتی برای گسترش و نهادینه سازی فضایل اخلاقی استفاده می کردند.

حضرت برای نهادینه سازی مفاهیم دینی و تربیت نیروهای مستعد، مؤمن و مجاهد به تربیت بردگان نیز می پرداختند؛ بردگانی که در چشم خیلی ها ناچیز می آمدند و شاید کسی انتظار نداشت آنها تأثیر مثبتی در جامعه داشته باشند؛ بردگانی که ممکن بود مدت کوتاهی در محضر امام باشند و پس از آن تا آخر عمر، حضرت را نبینند.

در یکی از این موارد علی بن ابی حمزه می گوید: خدمت موسی بن جعفر (علیه السلام) بودم. ۳۰ غلام حبشی را که برایش خریده بودند آوردند. به یکی از آن ها که چهره زیبایی داشت سخنانی را فرمودند و مقداری پول در اختیارش گذاشتند. سپس فرمودند: به هر یک از دوستان خود در هر ماه ۳۰ درهم بده.

پس از آن که آن ها رفتند عرض کردم: فدایت شوم، به آن غلام که با زبان حبشی صحبت کردی، چه دستوری دادی؟ فرمود: گفتم همراهان خود را به کار نیک وادار کند و هر ماه به هر کدام ۳۰ درهم بدهد. وقتی چشمم به او افتاد فهمیدم پسر زیرک و از فرزندان رؤسای آن ها است. هر چه لازم بود به او سفارش کردم او نیز سخنانم را پذیرفت. او پسر درستی بود.

سپس فرمود: شاید تو تعجب کردی که من با او به زبان حبشی صحبت کردم؟ تعجب نکن، آنچه از کار امام بر تو پوشیده و مخفی است بیشتر از این ها است. این کار در مقابل علم امام مانند آن است که مرغی از دریایی با منقار خود یک قطره آب بردارد؛ آیا با برداشتن آن یک قطره، آب دریا نقصان می پذیرد. امام چون دریا است که کمالات او تمام شدنی نیست و کردار عجیبش بیش از این هاست. وقتی مرغ با منقار از دریا آب بردارد چیزی کم نمی شود همین طور از علم امام چیزی کم نمی شود و عجایب او پایان پذیر نیست.^۲

۱. تالیفات از زندان: لرج نمودند...» ط. لم (علیه السلام) وصیت کرده او را با ۱۰۰ تن زنجیر می که در بدن داشت و در زندان به وسیله آن ها شکنجه می شد دفن کنند. (الأنوار البهیة، ج ۱، ص ۲۰، به نقل از فرق الشيعة ص ۸۵: منتخب التوابع، ص ۷، ۵)

۱. ۱. لَوْ حَزَبًا مَعَ أُخِي مُوسَى (علیه السلام) فِي أَرْبَعِ عُمَرٍ يَمْشِي فِيهِ إِلَى مَكَّةَ بِعَالِيهِ وَأَهْلِهِ وَاحِدَةً مِنْهُمْ مَشَى فِيهِ اسْتَنَّةً وَعَشْرِينَ يَوْمًا وَأُخْرَى خَمْسَةً وَعَشْرِينَ يَوْمًا وَأُخْرَى أَرْبَعَةً وَعَشْرِينَ يَوْمًا وَأُخْرَى أَحَدًا وَعَشْرِينَ يَوْمًا. (قرب الإنداء - ط - الحديث)، ص ۲، ح ۱۷۵، لرج الأنوار - ط - بيروت، ج ۹۶، ص ۳۰، اسم لعل علی بن جعفر و مستدرک، ص ۳۰، علی بن جعفر گفت: با برادرم موسی بن جعفر (علیه السلام) در ۴۰ عمره که همراه با خانواده به مکه مشرف شلنا، همراه بودم. یک مرتبه در ۲ روز راه را پیمودم، مرتبه دوم ۲ روز و سومین مرتبه ۲ روز و در مرتبه دیگر به ۲۱ روز راه را طی کردیم.

۲. محمد بن عیسی عن ابن یزید قال عن علي بن أبي حمزة قال كنت عند أبي الحسن (عليه السلام) إذ دخل عليه ثلاثون مملوك من الحبش وقد اشتروهم له فكلّمهم غلاماً منهم وكان من الحبش جميلاً فكلّمهم بكلامهم لله حتى أتى علي جميعهم أيريدوا لفظاً له دزها الله لا أعطاهم أبك هؤلاء كل غلام منهم كل هلال ثلاثين دزها انتم خزبوا فقلت فقلت فداك لقد رأيتك تكلم بهذا الغلام بالحبشية إذا أمرته أن يستوصي بأهله خيراً ويعطيهم في كل هلال ثلاثين دزها أو ذلك أتى ما انظرأت إليه علمت أنه غلام لعل من لعلهم فأوصيتهم فأوصيتهم بجميعهم الله لعلهم فقبل وصيتي ومع هذا غلام صدق ثقة لعلك عجب من كلامي لعل الحبشية لا تعجبها أخفى عليك من أمر الله لم أعجب وأكتره وهذا من

حضرت با دستگاه طاغوت و مستکبران در ستیز بودند و هر نوع همکاریِ حمایتی با ظالمان را نفی می کردند. صفوان بن مهران جمال یکی از شیعیان ثروتمندی بود که شتران فراوانی داشت. در ایامی که صفوان شترهایش را به دستگاه هارون الرشید (طاغوت زمان خود) اجاره داده بود خدمت امام کاظم (علیه السلام) مشرف شد. حضرت به او فرمودند: ای صفوان، همه کارهای تو نیکو و زیبا است جز یک کار. صفوان پرسید: ای فرزند رسول خدا، آن چیست؟ امام فرمودند: شترهایت را به هارون کرایه می دهی؟ صفوان عرض کرد: من شترهایم را برای لُهو و صید و امثال آن به وی کرایه نمی دهم، بلکه تنها برای سفر حج این کار را انجام می دهم. مستقیماً با خود او تعامل ندارم بلکه کارگزارانش شترها را کرایه می کنند.

حضرت فرمودند: آیا به نظر تو کرایه دادن شترها به آن ها صحیح است؟ صفوان گفت: آری. امام فرمودند: آیا دوست داری آن ها تا انقضای مدت کرایه و پس دادن شترانت زنده بمانند؟ صفوان عرض کرد: آری. امام فرمودند: اگر کسی بخواهد آن ها زنده بمانند، در صف آنان قرار می گیرد و هر کسی که از آن ها باشد داخل جهنم می شود.

پس از آن، صفوان تمامی شتران خود را فروخت. وقتی هارون از علت این کار پرسید، جواب داد: دیگر پیر شده ام و غلامانم چنان که باید به این کار نمی رسند. هارون گفت: می دانم با اشاره چه کسی شترانت را فروخته ای؛ موسی بن جعفر تو را به این کار واداشته است. صفوان گفت: مرا با موسی بن جعفر چه کار؟ هارون گفت: این حرف ها را کنار بگذار، به خدا اگر به خاطر صفای مصاحبت با تو نبود تو را می کشتم.^۱

البته در زمان حکومت طاغوت، حضرت برخی از یارانشان مانند علی بن یقطين را تربیت می کردند و دستور می دادند که به صورت مخفیانه و در حالت تقیه وارد دستگاه ظالم شوند تا اگر چه به ظاهر در دستگاه ظالم کار می کنند اما در باطن به شیعیان کمک کنند. وقتی علی بن یقطين از امام موسی بن جعفر (علیه السلام) اجازه خواست که از وزارت نظام حکومتی هارون الرشید استعفا دهد امام (علیه السلام) فرمودند: این کار را نکن. ما به تو انس و علاقه داریم و شغل تو در دربار هارون سبب عزت و سربلندی برادران دینی تو است. شاید خداوند به وسیله تو یک ناراحتی را رفع کند و یا آتش کینه مخالفان را نسبت به دوستان خود به وسیله تو خاموش کند. ای علی، کفاره خدمت تو در دربار سلطان، همان نیکی به برادران دینی است.

تو یک چیز را برای من ضمانت کن تا من سه چیز را برای تو ضمانت کنم؛ قول بده که هر یک از دوستان ما را دیدی احترام کنی و حاجتش را برآوری، من ضامن می شوم که هرگز سقف زندان بر سرت سایه نیفکند و تیزی شمشیر پیکرت را

الْإِلهَ لَمْ فِي عِلْمِهِ إِلَّا كَطَيْرٍ أَخَذَ بِمِمْهُ لَوْ مِنْ الْبَحْرِ قَطْرَةً مِنْ مَاءٍ لَمْ أَفْتَرِ الَّذِي أَخَذَ بِمِمْهُ لَوْ تَقَصَّ مِنَ الْبَحْرِ شَيْءٌ لَ لَافِقَانَ الْإِلهَ لَمْ بِمَنْزِلَةِ الْبَحْرِ لَا يَنْقَلِبُ عِنْدَهُ وَجْهٌ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ وَالطَّيْرُ جَيْنَ أَخَذَ مِنَ الْبَحْرِ قَطْرَةً بِمِمْهُ لَوْ لَمْ يَنْقُصْ مِنَ الْبَحْرِ شَيْءٌ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ لَ لَافِقَانَ الْإِلهَ لَمْ يَنْقُصُهُ عِلْمُهُ شَيْءٌ أَوْ لَا تَنْفَعُ جِبْتُهُ. (قرب الإسناد - ط - الحديثية، ص ۳۳۵، ج ۱۲، ۳۸، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۴، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۰، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۷، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۳، ۴۸۴، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۴۹۱، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۴، ۴۹۵، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۰، ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۴۹، ۵۵۰، ۵۵۱، ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۵۴، ۵۵۵، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۵۹، ۵۶۰، ۵۶۱، ۵۶۲، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶، ۵۶۷، ۵۶۸، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۱، ۵۷۲، ۵۷۳، ۵۷۴، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۷۹، ۵۸۰، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۸۸، ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۱، ۵۹۲، ۵۹۳، ۵۹۴، ۵۹۵، ۵۹۶، ۵۹۷، ۵۹۸، ۵۹۹، ۶۰۰، ۶۰۱، ۶۰۲، ۶۰۳، ۶۰۴، ۶۰۵، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۰۸، ۶۰۹، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۱۴، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۲۹، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۳، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۶۵، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۶، ۶۸۷، ۶۸۸، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱، ۶۹۲، ۶۹۳، ۶۹۴، ۶۹۵، ۶۹۶، ۶۹۷، ۶۹۸، ۶۹۹، ۷۰۰، ۷۰۱، ۷۰۲، ۷۰۳، ۷۰۴، ۷۰۵، ۷۰۶، ۷۰۷، ۷۰۸، ۷۰۹، ۷۱۰، ۷۱۱، ۷۱۲، ۷۱۳، ۷۱۴، ۷۱۵، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۱۹، ۷۲۰، ۷۲۱، ۷۲۲، ۷۲۳، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۲۶، ۷۲۷، ۷۲۸، ۷۲۹، ۷۳۰، ۷۳۱، ۷۳۲، ۷۳۳، ۷۳۴، ۷۳۵، ۷۳۶، ۷۳۷، ۷۳۸، ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۱، ۷۴۲، ۷۴۳، ۷۴۴، ۷۴۵، ۷۴۶، ۷۴۷، ۷۴۸، ۷۴۹، ۷۵۰، ۷۵۱، ۷۵۲، ۷۵۳، ۷۵۴، ۷۵۵، ۷۵۶، ۷۵۷، ۷۵۸، ۷۵۹، ۷۶۰، ۷۶۱، ۷۶۲، ۷۶۳، ۷۶۴، ۷۶۵، ۷۶۶، ۷۶۷، ۷۶۸، ۷۶۹، ۷۷۰، ۷۷۱، ۷۷۲، ۷۷۳، ۷۷۴، ۷۷۵، ۷۷۶، ۷۷۷، ۷۷۸، ۷۷۹، ۷۸۰، ۷۸۱، ۷۸۲، ۷۸۳، ۷۸۴، ۷۸۵، ۷۸۶، ۷۸۷، ۷۸۸، ۷۸۹، ۷۹۰، ۷۹۱، ۷۹۲، ۷۹۳، ۷۹۴، ۷۹۵، ۷۹۶، ۷۹۷، ۷۹۸، ۷۹۹، ۸۰۰، ۸۰۱، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۴، ۸۰۵، ۸۰۶، ۸۰۷، ۸۰۸، ۸۰۹، ۸۱۰، ۸۱۱، ۸۱۲، ۸۱۳، ۸۱۴، ۸۱۵، ۸۱۶، ۸۱۷، ۸۱۸، ۸۱۹، ۸۲۰، ۸۲۱، ۸۲۲، ۸۲۳، ۸۲۴، ۸۲۵، ۸۲۶، ۸۲۷، ۸۲۸، ۸۲۹، ۸۳۰، ۸۳۱، ۸۳۲، ۸۳۳، ۸۳۴، ۸۳۵، ۸۳۶، ۸۳۷، ۸۳۸، ۸۳۹، ۸۴۰، ۸۴۱، ۸۴۲، ۸۴۳، ۸۴۴، ۸۴۵، ۸۴۶، ۸۴۷، ۸۴۸، ۸۴۹، ۸۵۰، ۸۵۱، ۸۵۲، ۸۵۳، ۸۵۴، ۸۵۵، ۸۵۶، ۸۵۷، ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۶۰، ۸۶۱، ۸۶۲، ۸۶۳، ۸۶۴، ۸۶۵، ۸۶۶، ۸۶۷، ۸۶۸، ۸۶۹، ۸۷۰، ۸۷۱، ۸۷۲، ۸۷۳، ۸۷۴، ۸۷۵، ۸۷۶، ۸۷۷، ۸۷۸، ۸۷۹، ۸۸۰، ۸۸۱، ۸۸۲، ۸۸۳، ۸۸۴، ۸۸۵، ۸۸۶، ۸۸۷، ۸۸۸، ۸۸۹، ۸۹۰، ۸۹۱، ۸۹۲، ۸۹۳، ۸۹۴، ۸۹۵، ۸۹۶، ۸۹۷، ۸۹۸، ۸۹۹، ۹۰۰، ۹۰۱، ۹۰۲، ۹۰۳، ۹۰۴، ۹۰۵، ۹۰۶، ۹۰۷، ۹۰۸، ۹۰۹، ۹۱۰، ۹۱۱، ۹۱۲، ۹۱۳، ۹۱۴، ۹۱۵، ۹۱۶، ۹۱۷، ۹۱۸، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۲۱، ۹۲۲، ۹۲۳، ۹۲۴، ۹۲۵، ۹۲۶، ۹۲۷، ۹۲۸، ۹۲۹، ۹۳۰، ۹۳۱، ۹۳۲، ۹۳۳، ۹۳۴، ۹۳۵، ۹۳۶، ۹۳۷، ۹۳۸، ۹۳۹، ۹۴۰، ۹۴۱، ۹۴۲، ۹۴۳، ۹۴۴، ۹۴۵، ۹۴۶، ۹۴۷، ۹۴۸، ۹۴۹، ۹۵۰، ۹۵۱، ۹۵۲، ۹۵۳، ۹۵۴، ۹۵۵، ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۵۸، ۹۵۹، ۹۶۰، ۹۶۱، ۹۶۲، ۹۶۳، ۹۶۴، ۹۶۵، ۹۶۶، ۹۶۷، ۹۶۸، ۹۶۹، ۹۷۰، ۹۷۱، ۹۷۲، ۹۷۳، ۹۷۴، ۹۷۵، ۹۷۶، ۹۷۷، ۹۷۸، ۹۷۹، ۹۸۰، ۹۸۱، ۹۸۲، ۹۸۳، ۹۸۴، ۹۸۵، ۹۸۶، ۹۸۷، ۹۸۸، ۹۸۹، ۹۹۰، ۹۹۱، ۹۹۲، ۹۹۳، ۹۹۴، ۹۹۵، ۹۹۶، ۹۹۷، ۹۹۸، ۹۹۹، ۱۰۰۰، ۱۰۰۱، ۱۰۰۲، ۱۰۰۳، ۱۰۰۴، ۱۰۰۵، ۱۰۰۶، ۱۰۰۷، ۱۰۰۸، ۱۰۰۹، ۱۰۱۰، ۱۰۱۱، ۱۰۱۲، ۱۰۱۳، ۱۰۱۴، ۱۰۱۵، ۱۰۱۶، ۱۰۱۷، ۱۰۱۸، ۱۰۱۹، ۱۰۲۰، ۱۰۲۱، ۱۰۲۲، ۱۰۲۳، ۱۰۲۴، ۱۰۲۵، ۱۰۲۶، ۱۰۲۷، ۱۰۲۸، ۱۰۲۹، ۱۰۳۰، ۱۰۳۱، ۱۰۳۲، ۱۰۳۳، ۱۰۳۴، ۱۰۳۵، ۱۰۳۶، ۱۰۳۷، ۱۰۳۸، ۱۰۳۹، ۱۰۴۰، ۱۰۴۱، ۱۰۴۲، ۱۰۴۳، ۱۰۴۴، ۱۰۴۵، ۱۰۴۶، ۱۰۴۷، ۱۰۴۸، ۱۰۴۹، ۱۰۵۰، ۱۰۵۱، ۱۰۵۲، ۱۰۵۳، ۱۰۵۴، ۱۰۵۵، ۱۰۵۶، ۱۰۵۷، ۱۰۵۸، ۱۰۵۹، ۱۰۶۰، ۱۰۶۱، ۱۰۶۲، ۱۰۶۳، ۱۰۶۴، ۱۰۶۵، ۱۰۶۶، ۱۰۶۷، ۱۰۶۸، ۱۰۶۹، ۱۰۷۰، ۱۰۷۱، ۱۰۷۲، ۱۰۷۳، ۱۰۷۴، ۱۰۷۵، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۷۸، ۱۰۷۹، ۱۰۸۰، ۱۰۸۱، ۱۰۸۲، ۱۰۸۳، ۱۰۸۴، ۱۰۸۵، ۱۰۸۶، ۱۰۸۷، ۱۰۸۸، ۱۰۸۹، ۱۰۹۰، ۱۰۹۱، ۱۰۹۲، ۱۰۹۳، ۱۰۹۴، ۱۰۹۵، ۱۰۹۶، ۱۰۹۷، ۱۰۹۸، ۱۰۹۹، ۱۱۰۰، ۱۱۰۱، ۱۱۰۲، ۱۱۰۳، ۱۱۰۴، ۱۱۰۵، ۱۱۰۶، ۱۱۰۷، ۱۱۰۸، ۱۱۰۹، ۱۱۱۰، ۱۱۱۱، ۱۱۱۲، ۱۱۱۳، ۱۱۱۴، ۱۱۱۵، ۱۱۱۶، ۱۱۱۷، ۱۱۱۸، ۱۱۱۹، ۱۱۲۰، ۱۱۲۱، ۱۱۲۲، ۱۱۲۳، ۱۱۲۴، ۱۱۲۵، ۱۱۲۶، ۱۱۲۷، ۱۱۲۸، ۱۱۲۹، ۱۱۳۰، ۱۱۳۱، ۱۱۳۲، ۱۱۳۳، ۱۱۳۴، ۱۱۳۵، ۱۱۳۶، ۱۱۳۷، ۱۱۳۸، ۱۱۳۹، ۱۱۴۰، ۱۱۴۱، ۱۱۴۲، ۱۱۴۳، ۱۱۴۴، ۱۱۴۵، ۱۱۴۶، ۱۱۴۷، ۱۱۴۸، ۱۱۴۹، ۱۱۵۰، ۱۱۵۱، ۱۱۵۲، ۱۱۵۳، ۱۱۵۴، ۱۱۵۵، ۱۱۵۶، ۱۱۵۷، ۱۱۵۸، ۱۱۵۹، ۱۱۶۰، ۱۱۶۱، ۱۱۶۲، ۱۱۶۳، ۱۱۶۴، ۱۱۶۵، ۱۱۶۶، ۱۱۶۷، ۱۱۶۸، ۱۱۶۹، ۱۱۷۰، ۱۱۷۱، ۱۱۷۲، ۱۱۷۳، ۱۱۷۴، ۱۱۷۵، ۱۱۷۶، ۱۱۷۷، ۱۱۷۸، ۱۱۷۹، ۱۱۸۰، ۱۱۸۱، ۱۱۸۲، ۱۱۸۳، ۱۱۸۴، ۱۱۸۵، ۱۱۸۶، ۱۱۸۷، ۱۱۸۸، ۱۱۸۹، ۱۱۹۰، ۱۱۹۱، ۱۱۹۲، ۱۱۹۳، ۱۱۹۴، ۱۱۹۵، ۱۱۹۶، ۱۱۹۷، ۱۱۹۸، ۱۱۹۹، ۱۲۰۰، ۱۲۰۱، ۱۲۰۲، ۱۲۰۳، ۱۲۰۴، ۱۲۰۵، ۱۲۰۶، ۱۲۰۷، ۱۲۰۸، ۱۲۰۹، ۱۲۱۰، ۱۲۱۱، ۱۲۱۲، ۱۲۱۳، ۱۲۱۴، ۱۲۱۵، ۱۲۱۶، ۱۲۱۷، ۱۲۱۸، ۱۲۱۹، ۱۲۲۰، ۱۲۲۱، ۱۲۲۲، ۱۲۲۳، ۱۲۲۴، ۱۲۲۵، ۱۲۲۶، ۱۲۲۷، ۱۲۲۸، ۱۲۲۹، ۱۲۳۰، ۱۲۳۱، ۱۲۳۲، ۱۲۳۳، ۱۲۳۴، ۱۲۳۵، ۱۲۳۶، ۱۲۳۷، ۱۲۳۸، ۱۲۳۹، ۱۲۴۰، ۱۲۴۱، ۱۲۴۲، ۱۲۴۳، ۱۲۴۴، ۱۲۴۵، ۱۲۴۶، ۱۲۴۷، ۱۲۴۸، ۱۲۴۹، ۱۲۵۰، ۱۲۵۱، ۱۲۵۲، ۱۲۵۳، ۱۲۵۴، ۱۲۵۵، ۱۲۵۶، ۱۲۵۷، ۱۲۵۸، ۱۲۵۹، ۱۲۶۰، ۱۲۶۱، ۱۲۶۲، ۱۲۶۳، ۱۲۶۴، ۱۲۶۵، ۱۲۶۶، ۱۲۶۷، ۱۲۶۸، ۱۲۶۹، ۱۲۷۰، ۱۲۷۱، ۱۲۷۲، ۱۲۷۳، ۱۲۷۴، ۱۲۷۵، ۱۲۷۶، ۱۲۷۷، ۱۲۷۸، ۱۲۷۹، ۱۲۸۰، ۱۲۸۱، ۱۲۸۲، ۱۲۸۳، ۱۲۸۴، ۱۲۸۵، ۱۲۸۶، ۱۲۸۷، ۱۲۸۸، ۱۲۸۹، ۱۲۹۰، ۱۲۹۱، ۱۲۹۲، ۱۲۹۳، ۱۲۹۴، ۱۲۹۵، ۱۲۹۶، ۱۲۹۷، ۱۲۹۸، ۱۲۹۹، ۱۳۰۰، ۱۳۰۱، ۱۳۰۲، ۱۳۰۳، ۱۳۰۴، ۱۳۰۵، ۱۳۰۶، ۱۳۰۷، ۱۳۰۸، ۱۳۰۹، ۱۳۱۰، ۱۳۱۱، ۱۳۱۲، ۱۳۱۳، ۱۳۱۴، ۱۳۱۵، ۱۳۱۶، ۱۳۱۷، ۱۳۱۸، ۱۳۱۹، ۱۳۲۰، ۱۳۲۱، ۱۳۲۲، ۱۳۲۳، ۱۳۲۴، ۱۳۲۵، ۱۳۲۶، ۱۳۲۷، ۱۳۲۸، ۱۳۲۹، ۱۳۳۰، ۱۳۳۱، ۱۳۳۲، ۱۳۳۳، ۱۳۳۴، ۱۳۳۵، ۱۳۳۶، ۱۳۳۷، ۱۳۳۸، ۱۳۳۹، ۱۳۴۰، ۱۳۴۱، ۱۳۴۲، ۱۳۴۳، ۱۳۴۴، ۱۳۴۵، ۱۳۴۶، ۱۳۴۷، ۱۳۴۸، ۱۳۴۹، ۱۳۵۰، ۱۳۵۱، ۱۳۵۲، ۱۳۵۳، ۱۳۵۴، ۱۳۵۵، ۱۳۵۶، ۱۳۵۷، ۱۳۵۸، ۱۳۵۹، ۱۳۶۰، ۱۳۶۱، ۱۳۶۲، ۱۳۶۳، ۱۳۶۴، ۱۳۶۵، ۱۳۶۶، ۱۳۶۷، ۱۳۶۸، ۱۳۶۹، ۱۳۷۰، ۱۳۷۱، ۱۳۷۲، ۱۳۷۳، ۱۳۷۴، ۱۳۷۵، ۱۳۷۶، ۱۳۷۷، ۱۳۷۸، ۱۳۷۹، ۱۳۸۰، ۱۳۸۱، ۱۳۸۲، ۱۳۸۳، ۱۳۸۴، ۱۳۸۵، ۱۳۸۶، ۱۳۸۷، ۱۳۸۸، ۱۳۸۹، ۱۳۹۰، ۱۳۹۱، ۱۳۹۲، ۱۳۹۳، ۱۳۹۴، ۱۳۹۵، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸، ۱۳۹۹، ۱۴۰۰، ۱۴۰۱، ۱۴۰۲، ۱۴۰۳، ۱۴۰۴، ۱۴۰۵

توسط همسرش به شهادت رسید.^۱ امام هادی(علیه السلام) به وسیله حکومت معتز یا معتمد عباسی مسموم شده و به شهادت رسید.^۲ امام عسکری(علیه السلام) نیز به دستور معتمد عباسی مسموم و شهید شد.^۳ بعد از بنی امیه، بنی العباس بیشترین ضربه را به بشریت زده است. آن ها دو حکومت استکباری تاریخ بودند که یازده نماینده الهی را به شهادت رسانند و مانع برپایی حکومت الله شدند.

بنی العباس حکومت خون ریز و سفاکی بود که حتی قرن ها قبل از به وجود آمدنش پیامبر درباره آن ها به عباس هشدار داده بودند. نقل است که روزی نبی اکرم (صلی الله علیه و آله) به عمویشان عباس فرمودند: وای بر ذریه من از ستم ذریه تو. عباس عرض کرد: پس اجازه می دهی خود را اخته کنم؟ فرمودند: کار از کار گذشته و عبدالله صاحب فرزند شده است.^۴ همچنین امیرالمؤمنین(علیه السلام) سال ها قبل از به وجود آمدن بنی امیه و بنی عباس از وجود آنان و خون ریز بودنشان خبر داده است.^۵

أحس السم فهدأ بابتته فسأله رب المنزل أن يقم ق لاً : خروجی من دارک خیکل . فلم یزل یومه ذلک و لیلته فی خلفه حتی قبض... (تفسیر الی یوم ، ج ۱، ص ۹، ۳، ۱۰)

۱. ثُمَّ إِنَّ الْمُعْتَصِمَ جَعَلَ يَعْمَلُ الْحِيلَةَ فِي قَتْلِ أَبِي جَعْفَرٍ (علیه السلام) وَنَتَأَ لِرَاعَى ابْنَةَ الْمَأْمُونِ رَوْجِيَةَ بِأَنَّ تَسْمَهُ لِأَنَّهُ وَقَفَ عَلَى انْحِرَافِهِ أَعْنِ أَبِي جَعْفَرٍ (علیه السلام) وَ شِدَّةِ غَيْرَتِهِ أَعْلِيَهُ لِتَفْضِيلِهِ أُمَّ أَبِي الْحَسَنِ ابْنِهِ عَلَيْهِ أَوْ لِأَنَّهُ لَمْ يَرِزُقْ مَهْرًا أَوْلَدَ فَطَرًا ابْنَهُ إِلَى ذَلِكَ وَ جَعَلَتْ مَهْرًا فِي عَنَبٍ رَازِقِيٍّ وَ وَضَعَتْهُ بَيْنَ يَدَيْهِ فَلَمَّا أَكَلَ مِنْهُ نَدِمَتْ وَ جَعَلَتْ تَبْكِي ۚ اللَّهُمَّ لِي لَوْ كُنْتُ اللَّهُ لَيَضْرِبَنَّكَ اللَّهُ بِعَفْرِ لَا يَنْجِيهِ وَ بَلَاءٍ لَا يَنْسِيهِ... (جوهر الأنوار (ط-بيروت) ج ۵، ص ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۴، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۰، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۷، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۳، ۴۸۴، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۴۹۱، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۴، ۴۹۵، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۰، ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۴۹، ۵۵۰، ۵۵۱، ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۵۴، ۵۵۵، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۵۹، ۵۶۰، ۵۶۱، ۵۶۲، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶، ۵۶۷، ۵۶۸، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۱، ۵۷۲، ۵۷۳، ۵۷۴، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۷۹، ۵۸۰، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۸۸، ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۱، ۵۹۲، ۵۹۳، ۵۹۴، ۵۹۵، ۵۹۶، ۵۹۷، ۵۹۸، ۵۹۹، ۶۰۰، ۶۰۱، ۶۰۲، ۶۰۳، ۶۰۴، ۶۰۵، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۰۸، ۶۰۹، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۱۴، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۲۹، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۳، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۶۵، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۶، ۶۸۷، ۶۸۸، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱، ۶۹۲، ۶۹۳، ۶۹۴، ۶۹۵، ۶۹۶، ۶۹۷، ۶۹۸، ۶۹۹، ۷۰۰، ۷۰۱، ۷۰۲، ۷۰۳، ۷۰۴، ۷۰۵، ۷۰۶، ۷۰۷، ۷۰۸، ۷۰۹، ۷۱۰، ۷۱۱، ۷۱۲، ۷۱۳، ۷۱۴، ۷۱۵، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۱۹، ۷۲۰، ۷۲۱، ۷۲۲، ۷۲۳، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۲۶، ۷۲۷، ۷۲۸، ۷۲۹، ۷۳۰، ۷۳۱، ۷۳۲، ۷۳۳، ۷۳۴، ۷۳۵، ۷۳۶، ۷۳۷، ۷۳۸، ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۱، ۷۴۲، ۷۴۳، ۷۴۴، ۷۴۵، ۷۴۶، ۷۴۷، ۷۴۸، ۷۴۹، ۷۵۰، ۷۵۱، ۷۵۲، ۷۵۳، ۷۵۴، ۷۵۵، ۷۵۶، ۷۵۷، ۷۵۸، ۷۵۹، ۷۶۰، ۷۶۱، ۷۶۲، ۷۶۳، ۷۶۴، ۷۶۵، ۷۶۶، ۷۶۷، ۷۶۸، ۷۶۹، ۷۷۰، ۷۷۱، ۷۷۲، ۷۷۳، ۷۷۴، ۷۷۵، ۷۷۶، ۷۷۷، ۷۷۸، ۷۷۹، ۷۸۰، ۷۸۱، ۷۸۲، ۷۸۳، ۷۸۴، ۷۸۵، ۷۸۶، ۷۸۷، ۷۸۸، ۷۸۹، ۷۹۰، ۷۹۱، ۷۹۲، ۷۹۳، ۷۹۴، ۷۹۵، ۷۹۶، ۷۹۷، ۷۹۸، ۷۹۹، ۸۰۰، ۸۰۱، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۴، ۸۰۵، ۸۰۶، ۸۰۷، ۸۰۸، ۸۰۹، ۸۱۰، ۸۱۱، ۸۱۲، ۸۱۳، ۸۱۴، ۸۱۵، ۸۱۶، ۸۱۷، ۸۱۸، ۸۱۹، ۸۲۰، ۸۲۱، ۸۲۲، ۸۲۳، ۸۲۴، ۸۲۵، ۸۲۶، ۸۲۷، ۸۲۸، ۸۲۹، ۸۳۰، ۸۳۱، ۸۳۲، ۸۳۳، ۸۳۴، ۸۳۵، ۸۳۶، ۸۳۷، ۸۳۸، ۸۳۹، ۸۴۰، ۸۴۱، ۸۴۲، ۸۴۳، ۸۴۴، ۸۴۵، ۸۴۶، ۸۴۷، ۸۴۸، ۸۴۹، ۸۵۰، ۸۵۱، ۸۵۲، ۸۵۳، ۸۵۴، ۸۵۵، ۸۵۶، ۸۵۷، ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۶۰، ۸۶۱، ۸۶۲، ۸۶۳، ۸۶۴، ۸۶۵، ۸۶۶، ۸۶۷، ۸۶۸، ۸۶۹، ۸۷۰، ۸۷۱، ۸۷۲، ۸۷۳، ۸۷۴، ۸۷۵، ۸۷۶، ۸۷۷، ۸۷۸، ۸۷۹، ۸۸۰، ۸۸۱، ۸۸۲، ۸۸۳، ۸۸۴، ۸۸۵، ۸۸۶، ۸۸۷، ۸۸۸، ۸۸۹، ۸۹۰، ۸۹۱، ۸۹۲، ۸۹۳، ۸۹۴، ۸۹۵، ۸۹۶، ۸۹۷، ۸۹۸، ۸۹۹، ۹۰۰، ۹۰۱، ۹۰۲، ۹۰۳، ۹۰۴، ۹۰۵، ۹۰۶، ۹۰۷، ۹۰۸، ۹۰۹، ۹۱۰، ۹۱۱، ۹۱۲، ۹۱۳، ۹۱۴، ۹۱۵، ۹۱۶، ۹۱۷، ۹۱۸، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۲۱، ۹۲۲، ۹۲۳، ۹۲۴، ۹۲۵، ۹۲۶، ۹۲۷، ۹۲۸، ۹۲۹، ۹۳۰، ۹۳۱، ۹۳۲، ۹۳۳، ۹۳۴، ۹۳۵، ۹۳۶، ۹۳۷، ۹۳۸، ۹۳۹، ۹۴۰، ۹۴۱، ۹۴۲، ۹۴۳، ۹۴۴، ۹۴۵، ۹۴۶، ۹۴۷، ۹۴۸، ۹۴۹، ۹۵۰، ۹۵۱، ۹۵۲، ۹۵۳، ۹۵۴، ۹۵۵، ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۵۸، ۹۵۹، ۹۶۰، ۹۶۱، ۹۶۲، ۹۶۳، ۹۶۴، ۹۶۵، ۹۶۶، ۹۶۷، ۹۶۸، ۹۶۹، ۹۷۰، ۹۷۱، ۹۷۲، ۹۷۳، ۹۷۴، ۹۷۵، ۹۷۶، ۹۷۷، ۹۷۸، ۹۷۹، ۹۸۰، ۹۸۱، ۹۸۲، ۹۸۳، ۹۸۴، ۹۸۵، ۹۸۶، ۹۸۷، ۹۸۸، ۹۸۹، ۹۹۰، ۹۹۱، ۹۹۲، ۹۹۳، ۹۹۴، ۹۹۵، ۹۹۶، ۹۹۷، ۹۹۸، ۹۹۹، ۱۰۰۰، ۱۰۰۱، ۱۰۰۲، ۱۰۰۳، ۱۰۰۴، ۱۰۰۵، ۱۰۰۶، ۱۰۰۷، ۱۰۰۸، ۱۰۰۹، ۱۰۱۰، ۱۰۱۱، ۱۰۱۲، ۱۰۱۳، ۱۰۱۴، ۱۰۱۵، ۱۰۱۶، ۱۰۱۷، ۱۰۱۸، ۱۰۱۹، ۱۰۲۰، ۱۰۲۱، ۱۰۲۲، ۱۰۲۳، ۱۰۲۴، ۱۰۲۵، ۱۰۲۶، ۱۰۲۷، ۱۰۲۸، ۱۰۲۹، ۱۰۳۰، ۱۰۳۱، ۱۰۳۲، ۱۰۳۳، ۱۰۳۴، ۱۰۳۵، ۱۰۳۶، ۱۰۳۷، ۱۰۳۸، ۱۰۳۹، ۱۰۴۰، ۱۰۴۱، ۱۰۴۲، ۱۰۴۳، ۱۰۴۴، ۱۰۴۵، ۱۰۴۶، ۱۰۴۷، ۱۰۴۸، ۱۰۴۹، ۱۰۵۰، ۱۰۵۱، ۱۰۵۲، ۱۰۵۳، ۱۰۵۴، ۱۰۵۵، ۱۰۵۶، ۱۰۵۷، ۱۰۵۸، ۱۰۵۹، ۱۰۶۰، ۱۰۶۱، ۱۰۶۲، ۱۰۶۳، ۱۰۶۴، ۱۰۶۵، ۱۰۶۶، ۱۰۶۷، ۱۰۶۸، ۱۰۶۹، ۱۰۷۰، ۱۰۷۱، ۱۰۷۲، ۱۰۷۳، ۱۰۷۴، ۱۰۷۵، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۷۸، ۱۰۷۹، ۱۰۸۰، ۱۰۸۱، ۱۰۸۲، ۱۰۸۳، ۱۰۸۴، ۱۰۸۵، ۱۰۸۶، ۱۰۸۷، ۱۰۸۸، ۱۰۸۹، ۱۰۹۰، ۱۰۹۱، ۱۰۹۲، ۱۰۹۳، ۱۰۹۴، ۱۰۹۵، ۱۰۹۶، ۱۰۹۷، ۱۰۹۸، ۱۰۹۹، ۱۱۰۰، ۱۱۰۱، ۱۱۰۲، ۱۱۰۳، ۱۱۰۴، ۱۱۰۵، ۱۱۰۶، ۱۱۰۷، ۱۱۰۸، ۱۱۰۹، ۱۱۱۰، ۱۱۱۱، ۱۱۱۲، ۱۱۱۳، ۱۱۱۴، ۱۱۱۵، ۱۱۱۶، ۱۱۱۷، ۱۱۱۸، ۱۱۱۹، ۱۱۲۰، ۱۱۲۱، ۱۱۲۲، ۱۱۲۳، ۱۱۲۴، ۱۱۲۵، ۱۱۲۶، ۱۱۲۷، ۱۱۲۸، ۱۱۲۹، ۱۱۳۰، ۱۱۳۱، ۱۱۳۲، ۱۱۳۳، ۱۱۳۴، ۱۱۳۵، ۱۱۳۶، ۱۱۳۷، ۱۱۳۸، ۱۱۳۹، ۱۱۴۰، ۱۱۴۱، ۱۱۴۲، ۱۱۴۳، ۱۱۴۴، ۱۱۴۵، ۱۱۴۶، ۱۱۴۷، ۱۱۴۸، ۱۱۴۹، ۱۱۵۰، ۱۱۵۱، ۱۱۵۲، ۱۱۵۳، ۱۱۵۴، ۱۱۵۵، ۱۱۵۶، ۱۱۵۷، ۱۱۵۸، ۱۱۵۹، ۱۱۶۰، ۱۱۶۱، ۱۱۶۲، ۱۱۶۳، ۱۱۶۴، ۱۱۶۵، ۱۱۶۶، ۱۱۶۷، ۱۱۶۸، ۱۱۶۹، ۱۱۷۰، ۱۱۷۱، ۱۱۷۲، ۱۱۷۳، ۱۱۷۴، ۱۱۷۵، ۱۱۷۶، ۱۱۷۷، ۱۱۷۸، ۱۱۷۹، ۱۱۸۰، ۱۱۸۱، ۱۱۸۲، ۱۱۸۳، ۱۱۸۴، ۱۱۸۵، ۱۱۸۶، ۱۱۸۷، ۱۱۸۸، ۱۱۸۹، ۱۱۹۰، ۱۱۹۱، ۱۱۹۲، ۱۱۹۳، ۱۱۹۴، ۱۱۹۵، ۱۱۹۶، ۱۱۹۷، ۱۱۹۸، ۱۱۹۹، ۱۲۰۰، ۱۲۰۱، ۱۲۰۲، ۱۲۰۳، ۱۲۰۴، ۱۲۰۵، ۱۲۰۶، ۱۲۰۷، ۱۲۰۸، ۱۲۰۹، ۱۲۱۰، ۱۲۱۱، ۱۲۱۲، ۱۲۱۳، ۱۲۱۴، ۱۲۱۵، ۱۲۱۶، ۱۲۱۷، ۱۲۱۸، ۱۲۱۹، ۱۲۲۰، ۱۲۲۱، ۱۲۲۲، ۱۲۲۳، ۱۲۲۴، ۱۲۲۵، ۱۲۲۶، ۱۲۲۷، ۱۲۲۸، ۱۲۲۹، ۱۲۳۰، ۱۲۳۱، ۱۲۳۲، ۱۲۳۳، ۱۲۳۴، ۱۲۳۵، ۱۲۳۶، ۱۲۳۷، ۱۲۳۸، ۱۲۳۹، ۱۲۴۰، ۱۲۴۱، ۱۲۴۲، ۱۲۴۳، ۱۲۴۴، ۱۲۴۵، ۱۲۴۶، ۱۲۴۷، ۱۲۴۸، ۱۲۴۹، ۱۲۵۰، ۱۲۵۱، ۱۲۵۲، ۱۲۵۳، ۱۲۵۴، ۱۲۵۵، ۱۲۵۶، ۱۲۵۷، ۱۲۵۸، ۱۲۵۹، ۱۲۶۰، ۱۲۶۱، ۱۲۶۲، ۱۲۶۳، ۱۲۶۴، ۱۲۶۵، ۱۲۶۶، ۱۲۶۷، ۱۲۶۸، ۱۲۶۹، ۱۲۷۰، ۱۲۷۱، ۱۲۷۲، ۱۲۷۳، ۱۲۷۴، ۱۲۷۵، ۱۲۷۶، ۱۲۷۷، ۱۲۷۸، ۱۲۷۹، ۱۲۸۰، ۱۲۸۱، ۱۲۸۲، ۱۲۸۳، ۱۲۸۴، ۱۲۸۵، ۱۲۸۶، ۱۲۸۷، ۱۲۸۸، ۱۲۸۹، ۱۲۹۰، ۱۲۹۱، ۱۲۹۲، ۱۲۹۳، ۱۲۹۴، ۱۲۹۵، ۱۲۹۶، ۱۲۹۷، ۱۲۹۸، ۱۲۹۹، ۱۳۰۰، ۱۳۰۱، ۱۳۰۲، ۱۳۰۳، ۱۳۰۴، ۱۳۰۵، ۱۳۰۶، ۱۳۰۷، ۱۳۰۸، ۱۳۰۹، ۱۳۱۰، ۱۳۱۱، ۱۳۱۲، ۱۳۱۳، ۱۳۱۴، ۱۳۱۵، ۱۳۱۶، ۱۳۱۷، ۱۳۱۸، ۱۳۱۹، ۱۳۲۰، ۱۳۲۱، ۱۳۲۲، ۱۳۲۳، ۱۳۲۴، ۱۳۲۵، ۱۳۲۶، ۱۳۲۷، ۱۳۲۸، ۱۳۲۹، ۱۳۳۰، ۱۳۳۱، ۱۳۳۲، ۱۳۳۳، ۱۳۳۴، ۱۳۳۵، ۱۳۳۶، ۱۳۳۷، ۱۳۳۸، ۱۳۳۹، ۱۳۴۰، ۱۳۴۱، ۱۳۴۲، ۱۳۴۳، ۱۳۴۴، ۱۳۴۵، ۱۳۴۶، ۱۳۴۷، ۱۳۴۸، ۱۳۴۹، ۱۳۵۰، ۱۳۵۱، ۱۳۵۲، ۱۳۵۳، ۱۳۵۴، ۱۳۵۵، ۱۳۵۶، ۱۳۵۷، ۱۳۵۸، ۱۳۵۹، ۱۳۶۰، ۱۳۶۱، ۱۳۶۲، ۱۳۶۳، ۱۳۶۴، ۱۳۶۵، ۱۳۶۶، ۱۳۶۷، ۱۳۶۸، ۱۳۶۹، ۱۳۷۰، ۱۳۷۱، ۱۳۷۲، ۱۳۷۳، ۱۳

امام سجاد(علیه السلام) با اشاره به عبدالله بن عباس فرمودند: در پشت این مرد امامتی است که برای آتش دوزخ آفریده شده است؛ مسلمانان را گروه گروه از دین خدا بیرون می کند و زمین را از خون تعدادی از فرزندان رسول خدا (صلی الله علیه و آله) رنگین می سازد.^۱

شرایط تولد حضرت معصومه (سلام الله علیها)

حضرت معصومه (سلام الله علیها) بعد از حدود ۲۶ سال که از امامت و رهبری پدر بزرگوارشان می گذشت به دنیا آمدند.^۲

حضرت معصومه (سلام الله علیها) تقریباً ۹ الی ۱۰ سال از حیات پدر بزرگوارشان را درک کردند. در این سال ها مبارزات امام موسی کاظم(علیه السلام) به اوج خود رسیده بود و بیشتر در زندان هارون الرشید گرفتار بودند. آراین رو حضرت معصومه (سلام الله علیها) زمان کم و کوتاهی در محضر پدرشان بودند.

۱. عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ لِحَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى الْعَلَوِيُّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَمْرٍو عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) أَنَّ ابْنَ عَبَّاسٍ سَأَلَ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ «يَوْمَ لَا يُدْعَى الَّذِينَ آمَنُوا أُصْبِرُوا وَرَابَطُوا» فَقَضِبَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) وَقَالَ لِلْبَلَاءِ لَمَّا وَدِدْتُ أَنَّ الَّذِي أَمَرَكَ بِهَذَا وَاجْهَنِي بِهِ نَجْفًا لِي نَزَلَتْ فِي أَبِي وَفِيَّ أَوْ لَمْ يَكُنِ الرَّبُّ لَهَا الَّذِي أَمَرَ بِهِ بَعْدُ وَ سَيَكُونُ ذَلِكَ دُرِّيَّةً مِنْ نَسْلِ الْمُرَابِطِ ثُمَّ قَالَ لَطَّ إِنَّ فِي صَلْبِهِ يَعْنِي ابْنَ عَبَّاسٍ سَأَلَ وَدِيْعَةَ ذُرْنَتْ لِي لِرَجْهَتِهِمْ سَيُخْرِجُونَ أَقْوَامًا مِنْ دِينِ اللَّهِ أَقْوَامًا أَوْ سَتُصْبِعُ الْأَرْضُ بِهِ لِمَنْ فَرَّخَ مِنْ فِرَاحِ آلِ مُحَمَّدٍ (عليه السلام) تَنْهَضُ تِلْكَ الْفِرَاحُ فِي غَيْرِ وَقْتٍ وَ تَطْلُبُ غَيْرَ مُدْرِكٍ وَ يُرَابِطُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ يَصْبِرُونَ وَيُرَابِطُونَ حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ وَ هُوَ خَيْرٌ لِمَنْ كَامِنًا. (الغيبة للنعماني، ص ۹۹، ج ۱، ح ۸۲)

۲. مرحوم فیض در کتاب انجم فروزان و گنجینه آرزومانی که بلوا فاح الانوار فی طبقه ثلاثی (تألیف عبدالقادر بن شعرائش فی شرحه در ۹۳۷ هـ. ق.) و کتاب نزهة الابرار فی نسب اولاد الائمة الاطهار (تألیف سید موسی برزنجی فی شرحه فی مدنی) چنین نقل می کند: ولادته لم تلد فی سنة بنت موسی بن جعفر فی مدینة المنورة غرة ذی القعدة الحرام سنة ثلاث و مائة و مائة بعد الهجرة النبوية و توفيت فی الیوم من ربيع الثانی فی سنة احدى و مائین فی بلدة قم. حضرت فاطمه (معصومه) (سلام الله علیها) دختر طاهر (علیه السلام) در مدینه منوره، درغزاه که در ذی قعدة سال ۱۳ هـ. ق. دیده به جهان گشود و در دهم ربيع الثانی سال ۲۰۱ در قم و نیکو گذشت. مدارک دیگری نیز در مورد روز ولادت آن حضرت (درغزاه که در ذی قعدة) ۱. عوالم العلم، تألیف علامه بحران، ج ۲۱، ص ۸، ۳، ۲، ج ۲، ص ۱۰، ۳، فاطمة بنت الامام موسی کاظم (علیه السلام)، تألیف دکتر محمد علی امینی ص ۲۱ و ۴۰، زندگانی حضرت موسی بن جعفر (علیه السلام)، تألیف هاشم خرازمی، ج ۲، ص ۳۷۵.

۳. عیون الاخبار لعلیه السلام، ج ۱، ص ۷۶ و ۹۳؛ مروج الذهب ج ۳، ص ۳۵۶؛ شذرات الذهب، ج ۱، ص ۴۰ و ۴۱؛ و فی ثلاثی بنا، ج ۵، ص ۹۴۱ و ۹۴۲؛ عیون الاخبار لعلیه السلام، ج ۱، ص ۱۳، ۲؛ طالی صوفی، ص ۲۲؛ مسند الامام کاظم (علیه السلام)، ج ۱، ص ۴.

معاویه جعفری (که همگی از نسل ابوطالب بودند)، یحیی بن الحسین بن زید (از نوادگان امام زین العابدین(علیه السلام)) و سعد بن عمران انصاری، محمد بن حارث انصاری، یزید بن سلیط انصاری و محمد بن جعفر اسلمی (که از اصحاب امام کاظم(علیه السلام) بودند).

حضرت قبل از وصیت، این عده را بر عقاید حقّه خویش شاهد گرفتند. این عقاید عبارت بود از: گواهی بر وحدانیت خداوند یکتا، گواهی به رسالت محمد (صلی الله علیه و آله) و این که قیامت بی شک خواهد آمد و خداوند مردگان را زنده خواهد کرد و زندگی پس از مرگ حق است و حساب و قصاص حق است و ایستادن و توقف نمودن در مقابل خداوند عزوجلّ (در قیامت) حق است و آن چه را حضرت محمد (صلی الله علیه و آله) برای مردم آورده حق است و آنچه را روح الامین نازل کرده حق است.

(حضرت این عقاید را یک به یک برشمرده و فرمودند): با اعتقاد بر این عقاید زندگی می کنم و با این اعتقادات می میرم و با همین اعتقادات، بعد از مرگ زنده خواهم شد، ان شاء الله. حضرت این افراد را شاهد گرفتند که این مطالب (که بیان خواهد شد) وصیت من است، با خط خود من و قبل از آن سفارش های جدم امیرالمؤمنین(علیه السلام) سفارش های حسن(علیه السلام)، حسین(علیه السلام)، علی بن الحسین(علیه السلام)، سفارش های محمد بن علی(علیه السلام) و سفارش های جعفر بن محمد(علیه السلام) را حرف به حرف نوشته و نسخه برداری کرده ام و اینک با این وصیت، فرزندم «علی» و به همراه او فرزندان دیگرم را به امید خدا وصی قرار می دهم. اگر (علی) دید آن ها رشد دارند و خواست آن ها را به عنوان وصی باقی گذارد، این اختیار را دارد و اگر از آن ها ناراضی بود و خواست ایشان را کنار بگذارد، باز مختار است و آنان در مقابل او اختیاری ندارند.

در مورد صدقات، اموال، کودکان و فرزندانم «علی» و نیز ابراهیم، عباس، اسماعیل، احمد (اولاد دیگر امام کاظم(علیه السلام)) و امّ احمد (از همسران امام کاظم(علیه السلام)) او از زنان محترم بوده و مورد عنایت حضرت قرار داشت) را وصی قرار می دهم.

در امور همسرانم فقط «علی» وصی است و ثلث صدقه پدر و خانواده ام را به هرگونه که صلاح بداند خرج کند و آن گونه که هر کسی نسبت به اموال خود رفتار می کند، رفتار کند. اگر دوست داشت آنچه را که گفتم، در مورد اهل و عیالم به اجرا گذارد، مختار است و اگر نخواست باز هم اختیار دارد. اگر خواست بفروشد یا ببخشد یا به کسی بدهد یا به روشی غیر از آنچه وصیت کرده ام صدقه بدهد نیز مختار است.

در این وصیت، در مورد اموال و خانواده و فرزندانم، او به منزله خود من است و اگر صلاح دید که برادرانش را - که در آغاز این نوشته از آن ها نام برده ام - (به همان صورت که من در اینجا ذکر می کنم) باقی بگذارد، می تواند این کار را بکند و اگر نخواست، می تواند آن ها را کنار بگذارد و کسی حق اعتراض به او را ندارد و اگر کسی از آن ها بخواهد خواهر خود را عروس کند، بدون اجازه و دستور او این حق را ندارد.

هر نیرو و قدرتی بخواهد او را از اختیاراتی که در اینجا ذکر کرده ام، کنار بزند و مانع او بشود، با این کار از خدا و رسولش فاصله گرفته و برکنار شده است و خدا و رسولش نیز با او رابطه ای نخواهند داشت و لعنت خداوند و تمام لعنت کنندگان و ملائکه مقرب و انبیا و رسولان و مؤمنان بر چنین شخصی باد و هیچ یک از سلاطین و نیز هیچ یک از فرزندانم حق ندارند او را از اموالی که نزد او دارم برکنار کنند. من نزد او اموالی دارم و سخنان او در مورد مبلغ آن کاملاً مورد قبول من است؛ چه کم بگوید، چه زیاد. علت ذکر اسامی سایر فرزندانم فقط این بود که نام آن ها و اولاد صغیرم در اینجا با احترام ذکر شود و آن ها شناخته شوند.

آن همسرانم که ام ولد هستند، هر کدام که در منزل باقی ماندند، دارای همان حقوق و مقرری خواهند بود که در زمان حیاتم از آن برخوردار بودند؛ به این شرط که او (علی) مایل باشد و آن هایی که ازدواج کنند دیگر نمی توانند بازگردند و مقرری دریافت کنند مگر اینکه «علی» صلاح بداند.

دخترانم نیز همین گونه اند. امر ازدواج دخترانم به دست هیچ یک از برادران مادری شان نیست و دخترانم نباید کاری انجام دهند جز با صلاحدید و مشورت او و اگر برادران مادری دخترانم (بدون اجازه «علی») در مورد ازدواج آنان کاری انجام دهند خداوند تعالی و رسولش (صلی الله علیه و آله) را مخالفت و نافرمانی کرده اند. او نسبت به مسائل ازدواج قوم خود دانایتر است؛ اگر خواست تزویج می کند و اگر نخواهد نه. من آنان را نسبت به آنچه در این نوشته ذکر کرده ام وصیت و سفارش نموده ام و خداوند را بر آن ها گواه می گیریم.

کسی حق ندارد وصیت مرا باز کند و یا آن را اظهار نماید. این وصیت همان گونه است که برای شما ذکر کردم. هر که بدی کند به خودش بدی کرده است و هر که خوبی کند به نفع خودش است و پروردگارت به بندگان ظلم نمی کند و هیچ کسی - اعم از سلطان و دیگران - حق ندارد این نامه را که در پایین آن مهر کرده ام باز کند. هر که چنین کند لعنت و غضب خدا بر او باد. ملائکه و گروه مسلمانان و مؤمنان، بعد از خدا یاور (من) باشند، (سپس) حضرت موسی بن جعفر (علیه السلام) و شهود، (وصیت نامه را) مهر کردند.

با تمام محکم کاری که حضرت موسی بن جعفر (علیه السلام) انجام دادند اختلافاتی بین برخی از فرزندان ایشان با امام رضا (علیه السلام) پیش آمد. عبد الله بن محمد جعفری می گوید عباس بن موسی (برادر امام رضا (علیه السلام)) به ابن عمران قاضی گفت: درون این نامه برای ما گنج و جواهر است و او (حضرت رضا (علیه السلام)) می خواهد همه را برای خود بردارد و به ما چیزی ندهد و هر چه را پدرمان باقی گذارده، برای خود برداشته و ما را با فقر و تنگدستی رها نموده است.

در این موقع ابراهیم بن محمد جعفری (یکی از شاهدان وصیت امام کاظم (علیه السلام)) به او پرخاش کرده، ناسزا گفت و عمویش اسحاق بن جعفر نیز (که او نیز از شهود بود) همین گونه با او رفتار کرد. عباس به قاضی گفت: خداوند توفیقت دهد، مهر را باز کن و محتوای آن را بخوان. قاضی گفت: مهر را باز نمی کنم. کاری نخواهم کرد که لعنت پدرت گریبانم را بگیرد. عباس گفت: خودم این کار را می کنم. قاضی گفت: خود دانی. عباس مهر نامه را گشود و ملاحظه کرد که امام کاظم (علیه السلام) آن ها را برکنار فرموده و تنها «علی» را باقی گذارده و همه آن ها را - چه بخواهند و چه نخواهند - تحت ولایت و

سرپرستی «علی» قرار داده است. به این ترتیب همچون ایتم در کنف حمایت و سرپرستی او قرار گرفته اند و حضرت آن ها را از مورد وصیت خارج نموده است.^۱

سپس امام رضا(علیه السلام) رو به عباس کرده و فرمودند: برادر، می دانم، زیان و ضرر و بده کاری هایی که دارید باعث این حرف ها شده است. سپس به «سعد» فرمودند: برو و ببین چه مقدار بدهی دارد و از طرف او پرداخت کن و اسناد بدهی او را پس بگیر و در مقابل، مدرک تصفیه حساب دریافت کن.

به خدا قسم مادامی که زنده هستیم، از کمک و همدلی و غمخواری شما دریغ نخواهم کرد، هر چه دلتان می خواهد بگویید. عباس گفت: این ها را که می دهی، آن مقداری از اموال ما است که زیاد آمده، اموال ما نزد تو بیش از این ها است.

حضرت فرمودند: هر چه می خواهید بگویید؛ آبروی من آبروی شما است. خداوند، اینان و کارشان را اصلاح فرما و شیطان را از ما و ایشان دور کن و همه را بر اطاعت و بندگی خود یاری فرما. خداوند بر آنچه ما می گوئیم شاهد است. عباس گفت: چقدر خوب حرفت را می فهمم (و از عهده جوابت بر نمی آیم) و من چیزی برایم باقی نمانده است که در آن طمع کنی، سپس همه متفرق شدند.^۲

۱. در هر دوره ای در زمان اهل بیت (علیهم السلام) که می بودند که نسبت به حضرات معصومین (علیهم السلام) نسبت به دشمنی داشتند و با آنها در وقت علیها بی وفایی می کردند.

۲. عیون أخبار آل الله (علیه السلام)، ج ۱، ص ۷. حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ إِدْرِيسَ قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الصُّهَيْبِ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْجَدَّ لَمَّا لَانَ إِبْرَاهِيمَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ الْجَعْفَرِيَّ حَدَّثَهُ عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ أَنَّ أَبَا إِبْرَاهِيمَ مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ (عليه السلام) أَشْهَدَ عَلَيَّ وَصِيَّتَهُ إِذْ قَالَ لِي وَبَنِي مُحَمَّدٍ وَبَنِي مُحَمَّدِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْجَعْفَرِيِّ وَجَعْفَرَ بَعْضَهُ لِحُجْرَةَ وَهُوَ لِي وَبَنِي الْجَعْفَرِيِّينَ وَبِحَبِيبِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ زَيْدٍ وَسَعْدِ بْنِ عَمْرَانَ الْحَدَّ لِي وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ ابْنِ الْحَدَّ لِي وَبَنِي مُحَمَّدِ بْنِ سَلِيطِ الْحَدَّ لِي وَ مُحَمَّدِ بْنِ جَعْفَرِ الْأَسْلَمِيِّ بَعْدَ أَنْ أَشْهَدَهُمْ أَنَّهُ بِشَهْدِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَأَنَّ مَلَأَةً آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ وَأَنَّ التَّبْتَ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ وَأَنَّ اللَّهَ بِلُحُوفِ عُنُقِكُمْ شَاقِقٌ وَأَنَّ الْوُقُوفَ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ حَقٌّ وَأَنَّ مَجْلِسَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) حَقٌّ حَقٌّ وَأَنَّ نَزْلَ بِهِ الرُّوحِ الْأَمِينِ حَقٌّ عَلَى ذَلِكَ أَجْرٌ أَوْ عَلَيْهِ أَمُوتُ وَ عَلَيْهِ أُبْعَثُ إِثْمًا. لَهُ اللَّهُ أَشْهَدَهُمْ أَنَّ هَذِهِ وَصِيَّتِي بِحَطِّيٍّ وَقَدْ نَسَخْتُ وَصِيَّةَ جَدِّي أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) وَمَوْصِيَّةَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَعَلَى بْنِ الْحُسَيْنِ وَ وَصِيَّةَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ لِي لِقَاءِ وَ وَصِيَّةَ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عليه السلام) قَبْلَ ذَلِكَ حَقٌّ بِحَرْفٍ وَأَوْصَيْتُهُ إِلَى ابْنِي وَعَلَى ابْنِي وَبَنِي بَعْدَهُ مَعَهُ اللَّهُ لَهُ اللَّهُ فَإِنَّ أَنَسَ مِنْهُمْ رُشْدًا وَأَحَبَّ إِفْرَارَهُمْ فَذَاكَ لَهُ وَإِنْ كَرِهَهُمْ وَأَحَبَّ أَنْ يَخْرُجَهُمْ فَذَاكَ لَهُ وَلَا أَمْرَ لَهُمْ مَعَهُ وَأَوْصَيْتُ إِلَيْهِ بِصَفَاءِ لِي وَأَمْوَالِي وَ صِيَّتِي الَّتِي خَلَفْتُ وَوَلَدِي وَإِلَى إِبْرَاهِيمَ وَالْعَبَّاسِ وَسَلْوَانِهِمْ لِحَيْلٍ وَأَحْمَدَ وَأُمِّ أَحْمَدَ وَإِلَى عَلِيِّ أَمْرُسِيَّةٍ لِي دُونَهُمْ وَتِلْكَ صَدَقَاتِي أَبِي وَأَهْلِي بَيْتِي بِضَعْفِهِ حَيْثُ يَزِي وَيَجْعَلُ مِنْهُ أَيْجَعَلُ مِنْهُ دَوْلَةً لِي فِيهِ إِلَهٌ إِنْ أَحَبَّ أَنْ يَجِيْرَمَ أَذْكَرْتُ فِي عِيَالِي فَذَاكَ إِلَيْهِ وَإِنْ كَرِهَ فَذَاكَ إِلَيْهِ وَإِنْ أَحَبَّ أَنْ يَبِيْعَ أَوْ يَهَبَ أَوْ يَنْحَلَّ أَوْ يَتَصَدَّقَ عَلَيَّ غَيْرِمَا وَصِيَّتُهُ فَذَاكَ إِلَيْهِ وَهُوَ لِي فِي وَصِيَّتِي فِيهِ إِلَى وَ فِي أَهْلِي وَ وُلْدِي وَإِنْ رَأَى أَنْ يَقْرَأَ إِخْوَتَهُ الَّذِينَ سَمَّيْتُهُمْ فِي صَدْرِي كَمَا لِي هَذَا أَقْرَهُمْ وَإِنْ كَرِهَهُمْ فَلَهُ أَنْ يَخْرُجَهُمْ غَيْرَ مُزْدُودٍ عَلَيْهِ وَإِنْ أَرَادَ رَجُلٌ مِنْهُمْ أَنْ يَزُوجَ أُخْتَهُ فَلَيْسَ لَهُ أَنْ يَزُوجَهَا إِلَّا بِإِذْنِهِ وَأَمْرِهِ وَ أَيْ نَطًا لِي كَشَفَهُ عَنْ شَيْءٍ إِذْ لِي لَيْتَنَهُ وَبَيْنَ شَيْءٍ إِذْ لِي أَذْكَرْتُ فِي كَمَا لِي فَقَدْ بَرَّيْتُ مِنَ اللَّهِ لِي وَمِنْ رَسُولِهِ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْهُ بَرٌّ لِي وَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَلَعْنَةُ الْأَعْيُنِ وَالْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ وَالتَّبِيِّينَ وَالمُرْسَلِينَ أَجْمَعِينَ وَجَمْعَ لِمَا لِي مِنَ السُّلَاطِينِ أَنْ يَكْشِفَهُ عَنْ شَيْءٍ لِي عِنْدَهُ مِنْ نَضْبٍ لِي وَلَا لِأَحَدٍ مِنْ وُلْدِي وَ لِي عِنْدَهُ لِي وَهُوَ مُصَدِّقٌ فِيهِ أَذْكَرْتُ مِنْ مَبْلَغِهِ إِنْ أَقَلَّ أَوْ أَكْثَرَ فَهِيَ طَلَبٌ لِي وَ لِي الرِّدْتُ بِاللَّهِ لِي الَّذِينَ أَذْخَلْتُ مَعَهُ مِنْ وُلْدِي التَّنْوِيَةَ بِأَنَّهُمْ لِي وَأَوْلَادِي اللَّائِي لِي وَوَلَدِي وَمَنْ لِي لَمْ مِنْهُمْ فِي مَنَزَلِهِ وَ فِي حَيْثُ لِي فَلَهُ لِي لِي يَجْرِي عَلَيْهِ فِي حَيْثُ لِي إِنْ أَرَادَ ذَلِكَ وَمَنْ خَرَجَ مِنْهُمْ إِلَى زَوْجٍ فَلَيْسَ لِي أَنْ تَرَجَّحَ إِلَى جَارِيَتِي [حُرَاتِي] إِلَّا أَنْ يَرَى عَلَيَّ ذَلِكَ وَبِي لِي مِثْلَ ذَلِكَ وَلَا يَزُوجُ بِي لِي أَحَدٌ مِنْ أَخَوَاتِي [إِخْوَتِي] مِنْ لِي لِي لِي وَ لِي لِي وَ لَا عَمَلٌ لَهُنَّ إِلَّا بِرَأْيِهِ وَ مَشُورَتِهِ فَإِنْ فَعَلُوا ذَلِكَ فَقَدْ خَالَفُوا اللَّهَ لِي وَرَسُولَهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) وَهُوَ فِي مَلِكِهِ وَهُوَ أَعْرَفُ بِمَا أَحْبَبَ قَوْمِهِ إِنْ أَرَادَ

موسسه طلوع

أَنْ يَزُوجَ زَوْجًا وَإِنْ أَرَادَ أَنْ يَنْزِكَ تَرَكَ وَقَدْ أُوصِيَتْهُمْ بِمِثْلِهَا أَدَكَرْتُ فِي صَدْرِ كَلَامِي هَذَا وَأَشْهَدُ اللَّهَ عَلَيْهِمْ وَلَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يَكْشِفَ وَصِيَّتِي وَلَا يَشْهَرَ
 وَهِيَ عَلَيَّ أَدَكَرْتُ وَسَمَّيْتُ فَمَنْ بَدَأَ لَهُ فَعَلِيهِ وَمَنْ أَحْسَنَ فَلِنَفْسِهِ وَهِيَ أَرْبُكَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ وَلَيْسَ لِأَحَدٍ مِنْ نَطَقٍ بِشَيْءٍ وَلَا غَيْرِهِ إِنْ نَقَضَ [أَنْ يَفْضُ]
 كَلَامِي هَذَا الَّذِي خَتَمْتُ عَلَيْهِ أَسْفَلَ فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ فَعَلِيهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَعَظْبُهُ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ وَجَاءَ لِمَا الْمُسْلِمِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَخَتَمَ مُوسَى بْنُ
 جَعْفَرٍ (عليه السلام) وَالشُّهُودُ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْجَعْفَرِيُّ قَالَ لِي الْعَبَّاسُ بْنُ مُوسَى (عليه السلام) لَابْنِ عِمْرَانَ لَمْ يَكُنْ الْبَلَّغِي إِنْ أَسْفَلَ هَذَا
 الْكَلَامَ بَلْ كُنْتُ لَمْ أَوْ جَوْهَرٌ يَرِيدُ أَنْ يَحْتَجِزَهُ دُونَهُ أَوْ لَمْ يَدْعُ أَبُو آشِيءُ إِلَّا جَعَلَهُ لَهُ وَتَرَكَ آيَةَ اللَّهِ [اللَّهُ] فَوَثَبَ إِلَيْهِ إِبْرَاهِيمُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْجَعْفَرِيُّ فَأَسْمَعَهُ فَوَثَبَ
 عَلَيْهِ بِهَذَا قَالَ بِنُ جَعْفَرٍ عَمَّهُ فَفَعَلَ بِهِ مِثْلَ ذَلِكَ هَلَّا لِي الْعَبَّاسُ سَلَّمَ لَمْ يَكُنْ أَصْلَحَكَ اللَّهُ فَضَّلْتُ لَكُمْ وَأَقْرَبُ مَا تَحْتَهُ هَلَّا لِي لَا أَفْضَهُ وَلَا يَلْعَنُنِي أَبُوكَ هَلَّا لِي
 الْعَبَّاسُ سَلَّمَ لِي أَفْضَهُ لِي ذَلِكَ إِلَيْكَ فَضَّلْتُ الْعَبَّاسُ سَلَّمَ لَكُمْ فَإِذَا فِيهِ إِخْرَاجُهُمْ مِنَ الْوَصِيَّةِ وَإِقْرَارُ عَلَيَّ (عليه السلام) وَخَدُّهُ وَإِذْ اللَّهُ لِي لَهُمْ فِي وَلايَةِ عَلَيَّ إِنْ
 أَحْبَبُوا أَوْ كَرِهُوا هَذَا لَمْ يَكُنْ لِي فِي حَجْرِهِ وَأَخْرَجَهُمْ مِنْ حُدِّ الصَّدَقَةِ وَذِكْرِهِ إِثْمَ التَّفَتِّ عَلَيَّ بِنُ مُوسَى (عليه السلام) إِلَى الْعَبَّاسِ سَلَّمَ لِي إِخِي إِنْ لِي لَأَعْلَمُ
 أَنَّهُ لَمْ يَكُنْ أَحْمَلَكُمْ عَلَى هَذِهِ الْعِزَّةِ وَالذُّيُونِ التِّي عَلَيْكُمْ أَنْ تَطْلُقُوا أَسْعُدَ فَتَعِينَ لِي مَا عَلَيْهِمْ وَأَفْضَهُ عَنْهُمْ وَأَقْبَضَ ذِكْرَ حُقُوقِهِمْ وَخُدَّ لَهُمْ التَّبَاةَ فَلَا وَاللَّهِ
 لَا أَدْعُ مَوْلَا لَكُمْ وَبِرْكَكُمْ مَا أَصْبَحْتُ وَأَمَشِي عَلَى ظَهْرِ الْأَرْضِ فَقُولُوا لِي أَشْتُمُّ هَلَّا لِي الْعَبَّاسُ سَلَّمَ لِي أَتَعْطِينِ إِلَّا مِنْ فَضُولِ أَمْوَالِهَا لِي مَا عِنْدَكَ أَكْثَرَ هَلَّا لِي
 قُولُوا لِي أَشْتُمُّ الْعِزُّ عِزُّكُمْ اللَّهُمَّ أَصْلِحْهُمْ وَأَصْلِحْ بِهِمْ وَأَحْسَأْ عَمَّا عَنْهُمْ السَّطِيحَ لِي وَأَعْنِهِمْ عَلَيَّ لِي لِي وَاللَّهُ عَلَيَّ انْقُولُ وَكَيْلًا لِي الْعَبَّاسُ سَلَّمَ لِي
 أَعْرِفَنِي بِمَا لِي لَيْسَ لِي لِي عِنْدِي طِينٌ ثُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ افْتَرَقُوا. (عيون أخبار الرضا عليه السلام) ج ١، ص ٣٣، ح ١٥٦، لم الأنوار (ط - بيروت) ،

۱. امام رضا(علیه السلام)

حضرت معصومه (سلام الله علیها) حدود ۲۰ سال از عمر شریفشان را در زمان برادرشان امام رضا(علیه السلام) سپری کردند و تحت هدایت و تربیت آن امام مجاهد به مجاهدت و مبارزه پرداختند.

شروع امامت امام هشتم(علیه السلام) در دوران سلطه همراه با قهر و غلبه هارون الرشید بود. در این دوران هر کسی که اندکی از خواسته های دستگاه حکومت سرپیچی می کرد تحت شدیدترین فشارها قرار می گرفت. بعد از شهادت مظلومانه امام موسی بن جعفر(علیه السلام) در زندان و در چنین شرایطی امام رضا(علیه السلام) به امامت رسیدند.

پذیرش و اعلام امامت از طرف امام رضا(علیه السلام) بعد از شهادت امام کاظم(علیه السلام) کاری بسیار خطیر و مؤثر بود. با این که هارون الرشید تعداد زیادی از شیعیان را کشته بود ولی تعداد شیعیان زیاد بود. از این رو رهبری و هدایت آنها ضرورت داشت. در این شرایط دشوار امام رضا(علیه السلام) توانستند خط روشن سیره نبوی و معارف قرآنی و اسلامی را در جامعه مسلمین توسعه بدهند و دل ها را به مکتب اهل بیت (سلام الله علیهم) و خاندان پیامبر (صلی الله علیه و آله) نزدیک کنند.

پس از هارون الرشید نوبت به حکومت مأمون رسید. مأمون به اجبار، امام رضا(علیه السلام) را از مدینه به مرو، (خراسان) که پایتخت حکومت عباسی بود، کشاند. سپس با اصرار فراوان و فشار، پذیرش ولی عهدی خود را به امام رضا(علیه السلام) تحمیل کرد. ولی عهد یک حکومت طبعاً از امکانات فراوانی برخوردار است ولی رفتار امام(علیه السلام) به گونه ای بود که گویا به حکومت معترض و با آن مخالف است. ایشان از جایگاه ولی عهد در دستگاه حکومت امر و نهی نمی فرمودند، متصدی هیچ مسئولیتی نمی شدند، هیچ شغلی را قبول نمی کردند، از حکومت دفاع نمی کردند و به هیچ وجه کارهای حکومت را توجیه نمی کردند.

روشن است کسی که در یک حکومت، جایگاه و منصبی دارد ولی با اختیار خود از همه مسئولیت های آن کناره گیری می کند، علاقه ای به آن حکومت ندارد و حامی آن نیست. از این رو مأمون عباسی پس از آن که پذیرش ولایت عهدی را به امام رضا(علیه السلام) تحمیل کرد، بسیار تلاش کرد تا بر خلاف تعهدی که داده بود با شگردهای مختلف امام رضا(علیه السلام) را به کارهای حکومتی بکشاند و مبارزه منفی امام(علیه السلام) را درهم بشکنند. ولی امام(علیه السلام) هوشیارانه، نقشه های او را خنثی می کردند.

۱] کلا یغی، ج ۸، ص ۷، لرا انوا، ج ۴۹، ص ۱۵. قُلْتُ لِأَبِي الْحَسَنِ الْمُرَّ (علیه السلام) فِي إِهْلٍ لِهْرٍ لِرُونَ إِنَّكَ قَدْ شَهَرْتَ نَفْسَكَ بِهَذَا الْأَمْرِ وَ جَلَسْتَ مَجْلِسَ أَبِيكَ وَ سَبَفُهُ لِرُونَ يَقَطُّ الدَّمَ هَلْ لَاجِرَانِي عَلَى هَذِهِ لَ لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) إِنْ أَخَذَ أَبُو جَهْلٍ مِنْ رَأْسِي شَعْرَةً شَهَدُوا أَنِّي لَسْتُ بِنَبِيِّ وَ لَأَقُولُ لَكُمْ إِنْ أَخَلَّهُ لِرُونَ مِنْ رَأْسِي شَعْرَةً شَهَدُوا أَنِّي لَسْتُ بِمُحَمَّدِ بْنِ سِنٍ لِي كَوَيْدٍ بِهِ لِحِجْوِ (علیه السلام) فِي دَوْرَانِ حُكْمَتِهِ لِرُونَ كَفْتَمُ رَاسَتِي شَ أَخُوْدَ رَا بِهِ طَ لَمْتُ شَهْرَهُ كَرْدِي وَ بَعْدَ كَارِ پَدْرَتِ نَشَسْتِي بِ اَيْنَكِهْ اَزْ شَمَشِيوْهِ لِرُونَ خُونِ مِي چَكْ ؟ (وَ اِگَرِ بَدَانْدَ كِهْ شَ ا پَسْ اَزْ پَدْرَتِ طَ لِمُ شِيْعِي لِي هَسْتِي تُو رَا خَوَاهِدْ كَشْت) ؟ دَرِي لَمُخْ فَرَمُو : اَنچِهْ مَرَا بَرِ اَيْنَكِ لِرِ دَلِيوْسِ لَمُخْتَهْ وَ جَرَاتُ دَادَهْ اَسْتِ كَفْتَمُ لِرِ رَسُوْلِ خُدَا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) دَرِي لِرَهْ اَبُو جَهْلٍ اَسْتِ كِهْ فَرَمُو : اِگَرِ اَبُو جَهْلٍ يَكُ مَوْ اَزْ سَرِ مِنْ كَمُ كَرْدَ هَمِهْ بَدَانِيْدَ كِهْ مِنْ يَبِيغْمَبَرِ نِيْسْتَمُ وَ مِنْ هَمِ بَرَايِ شَ اَمِي كَوَيْمِ اِگَرِ هَ لِرُونَ يَكُ مَوْ اَزْ سَرِ مِنْ كَمُ كَرْدَ هَمِهْ گَوَاهِدُ شِيْدَ كِهْ مِنْ طَ لِمُ نِيْسْتَمُ.

روزی جمعی از شیعیان به قصد دیدار امام موسی بن جعفر (علیه السلام) و پرسیدن سؤالاتی از ایشان به مدینه منوره مشرف شدند. چون امام کاظم (علیه السلام) در مسافرت بودند، سؤالات خود را به حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) که در آن هنگام در سن کودکی بود تحویل دادند. فردای آن روز برای بار دیگر به منزل امام مشرف شدند، ولی هنوز ایشان از سفر برنگشته بودند. چون ناگزیر به بازگشت بودند، مسائل خود را مطالبه کردند تا در مسافرت بعدی خدمت امام برسند و خدمت ایشان عرضه کنند. غافل از این که حضرت معصومه (سلام الله علیها) پاسخ مسائل را نوشته است. وقتی پاسخ ها را ملاحظه کردند، بسیار خوشحال شدند و پس از سپاس گزاری فراوان شهر مدینه را ترک کردند. از قضا در بین راه با امام موسی بن جعفر (علیه السلام) مواجه شدند و ماجرای خویش را بازگفتند. امام (علیه السلام) پاسخ سؤالات را مطالعه کردند و سه بار فرمودند: «فداها ابوها»؛ پدرش فدایش شود.^۱

این نوع اقدامات نشان می دهد حضرت معصومه (علیه السلام) در زمان خفقان، نسبت به شیوه های مبارزه با طاغوت و حفظ جان پیروان و چگونگی نشر معارف دین، از فهم عمیق و درک صحیحی برخوردار بودند. مبارزان راه حق می دانند که انتشار معارف اسلام و ترویج حقایق در زمان حکومت های جور یکی از سخت ترین اقدامات آنهاست. ولی در عین حال دست از مبارزه برنمی دارند. حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) نیز در چنین شرایطی با رعایت تمام شرایط تقیه و حفظ جان خود و سایر مبارزان، به انتشار معارفی همت می گمارد که حکومت نسبت به آن حساسیت ویژه ای نشان می داد؛ معارفی که حق اهل بیت (سلام الله علیهم) در حکومت را تبیین می نمود.^۲

۱- الح بن عرندس عجل ، که بکشف اللالی (کشف اللالی) اکنون بچ پانرسیده و به صورت مخطوط در کتبخانه شوشتری ه علی نجف اشرف وجود دارد. مرحوم میرجه لانی نسخه ای از این کتبخانه در کتبخانه شیخ محمد مه لوی دیده است. این داستانه لجه الب و پراج را مرحوم «مستنبط» از کتبخانه (کشف اللالی) ، تألیف دانشمندن ملی شیعه در قرن نهم ، ابن العرندس متوفی علی حدود ۸۴هـ . ق. نقل فرموده است. (مهدی پو ، کریمه اهل بیت (سلام الله علیهم) ، ص ۴۲)

۲- روایت ذیل از جمله نمونه ه علی نقل روایت توسط حضرت معصومه (سلام الله علیهم) : ابی محمد بن احمد بن علی قمی در کتبخانه (المسلسلات ص ۱۰۸) خویش این گونه ذکر می کند : از محمد بن علی بن الحسین از احمد بن زید بن جعفر از ابولاسلم جعفر بن محمد علوی عربی از ابوعبدالله احمد بن محمد بن خلیل از علی بن محمد بن جعفر اهوازی از بکر بن احنف از فاطمه دختر علی بن موسی (علیه السلام) از فاطمه (معصومه) و زینب و ام کلثوم دختران موسی بن جعفر (علیه السلام) از فاطمه و سکینه دختران حسین بن علی (علیه السلام) از ام کلثوم دختر علی (علیه السلام) از فاطمه زهرا (سلام الله علیهم) دختر رسول خدا (صلی الله علیه و آله) که فرمود : از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) شنیدم که می فرمود : وقتی در شب معراج مرا به آسمان بردند ، داخل بهشت شدم ، قصری از مروارید سفید و درختی بلبله گداز که بر آن پرده ای آویزان و آتزیین به مروارید و قوت درخشندگی پیدا کرده بود. چون سرم را بالا بردم ، دیدم بر آن در نوشته شده است : لاله الاله ، محمد رسول الله ، علی ولی الله. و بر آن پرده : (خط) ، خورابه مثل شیعه علی. که داخل قصر شدم. در کتبخانه اقصی از عقیق سرخ بود و دری از نقره داشت که به وسیله زبرجد سبز درخت بلبله گداز شده بود. بر آن پرده ای بود. چون سرم را بالا بردم ، دیدم بر آن در نوشته شده است : محمد رسول خداست. علی جانشین مصطفی است. و بر آن پرده تشریح ده پیروان علی را به حلال زادگی. که داخل قصر شدم. در کتبخانه اقصی از زمرد سبز بود. زیدتر از آن که لاله نکرده بودم. دری از قوت سرخ داشت که آتزیین به مروارید درخت بلبله گداز شده بود. بر آن در پرده ای قرار داشت. وقتی سرم را بالا بردم ، دیدم بر آن پرده نوشته شده است : پیروان علی ، رسد لرانند. به دوستم جبرئیل گفت : این قصر از آن کیست ؟ گفتم : محله ، از آن پسر عمو و جانشین تو علی ابن ابی طالب است. در روز قیامت همه مردم برهنه او عریان میشوند مگر شیعیان علی و همگی به ناله علی خواهند می شوند مگر

مبارزات حضرت معصومه (سلام الله علیها)

حضرت معصومه (سلام الله علیها) دختر مجردی است که در تمام دوره زندگی اش دست از مبارزه برنمی دارد. چه دوره هایی که پدر در خانه محل سامان دهی مبارزات است و از نزدیک با اعضای خانواده سروکار دارد و چه در مواقعی که پدر در زندان است و از آنجا مبارزات را راهبری می نماید.

در دوره های مختلف تاریخی، دختران و زنان اهل بیت (سلام الله علیهم) نقش مؤثری در بیداری جامعه به ویژه جامعه بانوان داشتند. روایات مختلفی در دست است که نشان می دهد دختران و زنان اهل بیت (سلام الله علیهم) در نشر معارف دین در شرایط مختلف اجتماعی نقش مهمی داشتند. تبیین اصلی ترین محور مبارزه با بنی العباس یعنی حق حاکمیت اهل بیت (سلام الله علیهم) و غضب آن توسط حاکمان جور یکی از محورهای سخنان آتشین حضرت معصومه (سلام الله علیها) بود که عرصه را بر حکومت استکباری آن دوره تنگ می کرد.

محوری ترین کاری که مبارزان و موحدان عالم در مقابل طاغوت ها انجام می دادند، آگاه سازی مردم از استعداد های نهفته خود و مقابله با سوء استفاده از آن توسط طاغوت ها بود. حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) نیز به اندازه توان خود به تربیت دختران و زنان مبارزی با این خصوصیات همت می گماشت. بیان سخنان مبارزان بزرگ در راستای تربیت و آگاه سازی آنان یکی از روش های تربیتی آن بانوی مبارز بود. ایشان محبت را یک استعداد می دانستند که به کارگیری آن در راه محمد و آل محمد (صلی الله علیه و آله) باعث می شود که اگر کسی به صورت طبیعی فوت کند ثواب شهید را به او دهند.^۱

یکی از اصلی ترین محورهای مبارزه یعنی نقطه آغازین مبارزه علیه استکبار در دوره آخرالزمان قضیه غدیر است. در غدیر اولین امام و پیشوای همه عالمیان بعد از پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) برای بار چندم معرفی شد. بعد از شهادت رسول خدا (صلی الله علیه و آله) عده ای غدیر و معرفی جانشین پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) را به فراموشی سپردند. حضرت معصومه (سلام الله علیها) همانند سایر مبارزان، به نشر معارف غدیر و یادآوری جانشینی اهل بیت (علیه السلام) پرداختند.^۲

یادآوری غدیر یادآوری سرسلسله حاکمان حق است. مرور غدیر مرور راه روشن مبارزه تا تحقق اسلام ناب است. همه کسانی که در زنده نگه داشتن غدیر در دوره های مختلف مبارزه کرده اند در مسیر برپایی حکومت حق گام برداشته اند.

پیروان علی که به ناله علی پدید آمدند خوانده می شوند. به دوستم جبرئیل گفت: این برای چیست؟ گفت: زیرا آن را که علی را دوست داشتند، حلال زاده اند. ج ۶۵، ص ۷۷ و ۷۶، مله بنت الهام موسی بن جعفر (علیه السلام)، ص ۹۶۰ و ۵.

[۱]. عوالم العلوم و العارف والأحوال من الإیة و الأئمة لرو الأقبوال (مستدرک سیده للذمه إلى الإیة لم الجواد، ج ۲۱، مله عهن : ۳۵۵.
[۲]. بکر بن احمد قصور في مله دخترت مله و مله (معصومه) و زینب و ام کلثوم دختران طلمه دخترت مله لقف مله دخترت مله لفراموشی سپرده اید که فرمود: هر که من مولای او بود، پس علی مولای اوست... و سخن دیگر رسول خدا را: تو (ای علی) نسبت به من به منزله لرون نسبت به موسی هستی. (اقوال الحق و لول قائله ج ۳، ص ۲؛ عوالم العلوم و العارف والأحوال من الإیة و الأئمة لرو الأقبوال (مستدرک سیده للذمه إلى الإیة لم الجواد، ج ۲۱، مله ع، ص ۳۵۴؛ «الغدیر فی الکتب و السنن و الادیان» امینی نجف، علامه عبدالحمید، ج ۱، ص ۸؛ ابوالخیر شمس الدین محمد بن محمد بن جزیری قلعی (م ۸۳۳) در کتب (اسنی الطالب فی مله سینه اعلی بن ابیطالب) سخن حضرت فاطمه دخترت مله (صلی الله علیه و آله) را آورده است. (امینی، مقدمه اسنی الطالب، ص ۳۲)

امروز دانش آموختگان حوزه های علمیه قم چه مردان و چه زنان به سراسر دنیا می روند و تا پای جان به نشر معارف اهل بیت (سلام الله علیهم) می پردازند. در این دوره پنج قاره دنیا به همت دانش آموختگان جان بر کف قم متأثر از معارف اهل بیت (سلام الله علیهم) شده اند؛ دانش آموختگانی که در راه ترویج معارف اسلام، جان خود و خانواده خویش را مانند حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) در طبق اخلاص می گذارند و خون پاک خود را در راه تحقق اسلام ناب جاری می کنند. امروز نتایج مبارزات فاطمه معصومه (سلام الله علیها) علیه استکبار به بار نشسته و هر جایی که دانش آموختگان قم پا می گذارند دنیای استکبار به لرزه درمی آید. آنها مانند مقتدای خود یعنی فاطمه معصومه (سلام الله علیها) در هر شرایطی دست به مبارزه می زنند و موجب ترس و هراس در دل دشمنان می شود.

صدر زیارت نامه برای حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها)

حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) جزو معدود فرزندان اهل بیت (سلام الله علیهم) است که درخشید و از تمام استعدادهای الهی برای گسترش معارف توحیدی بهره گرفت و به همین دلیل حضرات معصومان (سلام الله علیهم) نسبت به ایشان علاقه ویژه ای نشان داده اند. از جانب حضرات معصومان (سلام الله علیهم) تنها برای تعداد اندکی از افراد زیارت نامه صادر شده است و مردم را به زیارت قبر آنها فراخوانده اند. آنها کسانی هستند که وجودشان در تاریخ نورانی گسترش توحید و مبارزه با طاغوت تأثیرگذار بوده است.

حضرت معصومه (سلام الله علیها) دختر مبارزی است که حداقل سه امام معصوم یعنی سه نفر از پیشوایان بزرگ آخرین دوره تاریخ، مردم را به زیارت ایشان دعوت کرده اند. امام صادق (علیه السلام) پدر بزرگ حضرت معصومه (سلام الله علیها) هستند که چند سال پیش از تولد با سعادت ایشان مردم را به زیارت این بانوی مکرمه دعوت کردند. امام رضا (علیه السلام) به عنوان هشتمین امام در آخرین دوره تاریخ که برادر بزرگ تر حضرت معصومه (سلام الله علیها) بودند نیز بعد از شهادت ایشان مردم و تمام آزادی خواهان جهان را به زیارت مرقد شریف حضرت معصومه (سلام الله علیها) دعوت کردند. امام جواد (علیه السلام) نیز به عنوان نهمین پیشوای مستضعفان دنیا مردم و همه عدالت خواهان عالم را به زیارت حضرت معصومه فراخواندند.^۱

۱. عن طاباً لقی (علیه السلام) إن لله حوراً أو هو مكة ولرسوله حوراً أو هو المدينة ولإمير المؤمنين حوراً أو هو الكوفة ولما حوراً أو هو قم وستدفن فيه امرأة من ولدي تسمى فاطمة من زلوا أو جبت له الجنة لعل (علیه السلام) ذلك ولم تحمل بموسی أمه. ج ۱، ص ۹۹، ط - بیروت، ج ۲، ص ۲، ح ۵؛ خدا را حرمی است و آن مکه است، پد لمر (صلی الله علیه و آله) را حرمی است و آن مدینه است، امیرالمؤمنین (علیه السلام) را حرمی است و آن کوفه است و برای حرمی است و آن قم است و در آنجائی از فرزندان من به نام فاطمه دفن خواهد شد. هر کسی وی را زیارت کند پادشاهش بهشت خواهد بود.

۲. حلتاً أبی و محمد بن موسی بن المتوکل رضی الله عنه لا حلتاً علی بن ابراهیم بن هاشم عن أبیه عن سعد بن سعد لا سالت ابی الحسن لمر (علیه السلام) عن زلفاً لطلبة بنت موسی بن جعفر (علیه السلام) لا من زلوا أقله الجنة. عیون أخبار المر (علیه السلام)، ج ۲، ص ۲، ح ۱؛ مو لمل الشیفة، ج ۱، ص ۵۷، ح ۱؛ لمل الزینبیا، ص ۳، ح ۱؛ ثواب الأهل لوقت بل الأهل ل، ص ۹۸، ط - بیروت، ج ۹۹، ص ۲، ح ۲؛ از حضرت ابو الحسن علی بن موسی لمر (علیه السلام) از زیارت خواهرش فاطمه دختر موسی بن جعفر (علیه السلام) پرسیم، فرمودند: هر کسی او را زیارت کند ثوابش بهشت خواهد بود. و فی بعض کتب الر لمر (علیه السلام) لا لسعد الأشعری یسعد عندکم قبر م ل ل قدتک نفسی تقصد قبر فاطمة بنت موسی بن جعفر (علیه السلام) لعل (علیه السلام) نعم من زلوا لمر لمر ابی حنبله أقله الجنة... (زاد الع ل).

دعوت به زیارت قبر حضرت معصومه (سلام الله علیها) دعوت به زیارت دختر مجردی در سنین جوانی است که هرچه داشت برای بقای اسلام فدا کرد؛ دعوت به شکوفاسازی داشته های انسانی و استفاده صحیح از استعدادها در هر شرایطی است. دعوت به زیارت حضرت معصومه (سلام الله علیها) دعوت به مبارزه در هر جایگاهی و نشر معارف حق و زمینه سازی برای حکومت حاکمان حق در کره خاکی و دعوت به انجام حلال و دوری از حرام با تمام سختی هایش است؛ دعوت به کمک و تعاون به نیکی ها و تنفر از بدی ها است؛ دعوت به مبارزه تا رسیدن به حاکمیت امام عدالت یعنی بقیه الله الاعظم (علیه السلام) است.

حضرت معصومه (سلام الله علیها) دختر موسی بن جعفر (علیه السلام) و خواهر تنی امام رضا (علیه السلام)^۲ و عمه امام جواد (علیه السلام) زمانی پا به میدان مبارزه گذاشت که به دلایل امنیتی و ترس از جان، کسی جرئت نداشت برای ازدواج با دختران موسی بن جعفر (علیه السلام) اقدام کند. آن هایی که به دلایلی پیشنهاد ازدواج می دادند هم تراز با دختران بزرگوار آن حضرت نبودند. با این که حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) در چنین شرایط سختی زندگی می کرد، اما توانست به درجات بالایی ایمانی دست یابد. حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) الگویی برای همه بشریت و اسوه ای برای همه مبارزان راه حق و حجتی بر دختران مجرد تاریخ است که در هر شرایطی تا تحقق حاکمیت الله باید مبارزه را ادامه داد.

او چنان در مبارزه علیه استکبار زمان، خوب جهاد کرد که نام او در سلسله مبارزه حق علیه باطل نقش بست. اهل بیت عصمت و طهارت (سلام الله علیهم) برای هر فرد والامقامی زیارت نامه نمی گفتند. زیارت نامه مربوط به افراد شاخص جریان مبارزه توحیدی است. حجج الهی و امامان معصوم (سلام الله علیهم) شاخص ترین افرادی هستند که برای شناسایی بهتر نسل های بعد، زیارت نامه برای آن ها صادر شده است. هیچ دختر مجرد جوانی در طول تاریخ نیست که به چنین مقام رفیعی رسیده باشد که در زمره افراد شاخص مبارزان در جبهه الهی به شمار آمده و برای او زیارت نامه صادر شده باشد.

مف بح الجنا، ص ۵۴۷، حرر الأناور (ط - بیروت)، ج ۹۹، ص ۲، ح ۴؛ وَ فِي كَذَا لِيَأْخُزَ لِمَنْ زَارَ الْمُعْصُومَةَ فِي قُمْ... (زاد المعاد - مف بح الجنا، ص ۵۴۷)؛ حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ مُوسَى بْنِ بَلْبُوَيْهٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَشِيمٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ سَعْدِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْمُتَوَكِّلِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ لَسَأَلْتُهُ عَنْ زِيَارَةِ هَلْمَةَ بِنْتِ مُوسَى (عليه السلام) قَالَ لِمَنْ زَكَرَهُ أَفَلَهُ الْجَنَّةُ؟ قَالَ لِمَنْ زَكَرَهَا، ص ۴، ح ۱؛ حضرت ابی الحسن (علیه السلام) فرمودند: از آن حضرت راجع به زیارت حضرت هلمه دختر موسی بن جعفر سلام الله علیه پرسیم؟ حضرت فرمودند: کسی که او را زیارت کند بهشت برایش خواهد بود.

۱. حَدَّثَنِي أَبِي وَأَخِي وَالْجَهْلِيُّ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِدْرِيسَ وَغَيْرِهِ عَنِ الْعُمَرِيِّ بْنِ عَلِيِّ الْبُوفَيْكِيِّ عَمَّنْ ذَكَرَهُ عَنِ ابْنِ الْمُتَوَكِّلِ (عليه السلام) قَالَ لِمَنْ زَارَ قَبْرَ عَمَّتِي بِقُمْ فَلَهُ الْجَنَّةُ. قَالَ لِمَنْ زَكَرَهَا، ص ۴، حرر الأناور (ط - بیروت)، ج ۹۹، ص ۲؛ پدرم رحمة الله علیه و برادرم و جدی من، از احمد بن ادريس و غيره، از عمرکی بن علی البوفیکي، از کسی که ذکرش نموده از حضرت ابن المتوکل (سلام الله علیه)، حضرت فرمودند: کسی که قبر عمه ام را در قم زیارت کند بهشت برایش می باشد.

۲. ذَكَرْتُ وَلَدَهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ (عليه السلام)، وَ فِي هَلْمَةَ لِأُمِّ... (دلائل الإلهام - ط - الحديثية)، ص ۹، ح ۳) وَ كَذَا لِيَأْخُزَ لِمَنْ زَارَ الْقَبْرَ الْمُتَوَكِّلِ عَلَيْهِ السَّلَامُ سَبْعَةً وَ ثَلَاثُونَ وَ لِدَا ذَكَرَا وَ أَنْتَى مِنْهُمْ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الْمُتَوَكِّلِ (عليه السلام)... وَ فِي هَلْمَةَ الْكُبْرَى وَ فِي هَلْمَةَ الصُّغْرَى... (الإشراق في معرفة حجج الله على العباد، ج ۲، ص ۴۴)

حضرت موسی بن جعفر (علیه السلام) دارای سی و هفت فرزند پسر و دختر بودند... علی بن موسی (علیه السلام) هلمه کبری... هلمه صغری... .

الآن که این متن نوشته می شود دختران مجرد زیادی در اقصی نقاط دنیا پا به عرصه مبارزه گذاشته و با تمام وجود مشغول مبارزه هستند. دخترانی از کشورهای ایران مبارز، عراق سرافراز، بحرین قهرمان، لبنان دلاور، یمن شجاع، افغانستان نستوه، پاکستان ایثارگر، هندوستان بصیر، سوریه مقاوم، سودان ستم دیده، نیجریه مظلوم و سایر کشورهای مستضعفی که مبارزه نور علیه تاریکی را درک کرده و با تمام وجود به مبارزه علیه استکبار و طاغوت به پا خواسته اند و تا رسیدن به حاکمیت الله دست از مبارزه و جهاد بر نمی دارند.

زیارت نامه

زیارت نامه حضرت معصومه (سلام الله علیها) چند بخش دارد؛ اولین بخش، سلام به شش سرسلسله مبارز بزرگ تاریخ یعنی حضرت آدم (علیه السلام)، حضرت نوح (علیه السلام)، حضرت ابراهیم (علیه السلام)، حضرت موسی (علیه السلام)، حضرت عیسی (علیه السلام) و حضرت محمد (صلی الله علیه و آله) است؛ کسانی که در طول تاریخ چراغ های فروزان راه مبارزه علیه استبداد و طاغوت بودند؛ افرادی که ستارگان درخشان آسمان جهاد بودند؛ کسانی که با مرور نام آن ها و یادآوری یاد آن ها و سلام دادن به آن ها خط سرخ جهاد زنده می شود.

در دومین بخش، سلام به مبارزان و حجج الهی آخرین دوره تاریخ اشاره می شود. به سیزده مبارز آخرین دوره تاریخ کره خاکی سلام داده می شود تا خط مبارزه تا آخرین لحظه تاریخ روش باشد. سیزده حجت الهی که پرچم توحید و مبارزه با طاغوت را در آخرین دوره تاریخ به دست گرفتند و دوازده نفر از آن ها در شرایط مختلف جهاد کردند. سیزدهمین نفر از آنها کسی است که مستضعفان دنیا باید خود را برای ظهورش آماده کنند تا با به نتیجه رساندن مبارزه حجت های پیشین، حاکمیت الله را در سراسر دنیا گسترش دهد.

در سومین بخش، خط اتصال حضرت معصومه (سلام الله علیها) به سلسله مبارزه دوره آخرالزمان ترسیم می شود. به همین دلیل در ابتدا به عنوان دختر ششمین رهبر مبارزان راه توحید یعنی پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) مورد خطاب قرار می گیرد. در ادامه به عنوان دختر فاطمه زهرا (سلام الله علیها) سرور زنان مبارز دنیا و آخرت و حضرت خدیجه (سلام الله علیها) معرفی می شود. سپس از او به عنوان دختر امیرمؤمنان (علیه السلام)، جانشین بلافصل پیامبر اسلام یاد می شود. پس از آن، حضرت معصومه (سلام الله علیها) دختر امام حسن و امام حسین (سلام الله علیهما) خوانده می شود. سپس دختر امام سجاد (علیه السلام)، امام صادق (علیه السلام) و در نهایت دختر امام کاظم (علیه السلام) معرفی می شود تا خط اتصال حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) برای همه مبارزان، در طول تاریخ روشن باشد. این خط اتصال، نشان از اصالت و صحت مبارزه حضرت معصومه (سلام الله علیها) دارد.

در بخش چهارم و بخش پایانی زیارت حضرت معصومه (سلام الله علیها) دعاهایی بیان می شود که زائر از خداوند می خواهد که او را در همراهی با مبارزان راه حق کمک کند و او را در شمار مبارزان الهی قرار دهد. همچنین از خداوند تأمین دنیا و آخرت و دستیابی به شفاعت حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) را درخواست می نماید.

همه زائران مرقد مطهر حضرت معصومه (سلام الله علیها) باید بدانند که زیارت ایشان با قرائت اذکاری شروع می شود که هر زائری را به یاد بزرگ زن مجاهد تاریخ یعنی حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می اندازد. وقتی زائر به زیارت حضرت معصومه (سلام الله علیها) مشرف می شود. در قسمت بالای سر مرقد شریف ایشان رو به قبله می ایستد و در ابتدا ذکر «الله اکبر» را ۳۴ مرتبه، ذکر «سبحان الله» ۳۳ مرتبه و ذکر «الحمد لله» را ۳۳ مرتبه می خواند و پس از آن با حضور قلب و با توجه به جایگاه رفیع این دختر مبارز در راه حق، ادامه زیارت نامه را تلاوت می کند.

سلام بر شش مبارز بزرگ تاریخ

السَّلَامُ عَلَى آدَمَ صَفْوَةَ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَى نُوحٍ نَبِيٍّ اللَّهُ السَّلَامُ عَلَى إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَى مُوسَى كَلِيمِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَى عِيسَى رُوحِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَ خَلْقِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَفِيَّ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ ...

سلام بر آدم برگزیده خدا، سلام بر نوح پیامبر خدا، سلام بر ابراهیم دوست خدا سلام بر موسی هم سخن خدا، سلام بر عیسی روح خدا، سلام بر تو ای رسول خدا، سلام بر تو ای بهترین خلق خدا، سلام بر تو ای برگزیده خدا، سلام بر تو ای محمد بن عبد الله خاتم پیامبران ...

سلام بر ۱۳ مبارز آخرین دوره تاریخ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَصِيِّ رَسُولِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا سُبْحَانَ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ وَ سَيِّدِي شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الْعَابِدِينَ وَ قُرَّةَ عَيْنِ النَّاطِرِينَ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ بَاقِرِ الْعِلْمِ بَعْدَ النَّبِيِّ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ الْبَارِ الْأَمِينِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُوسَى بْنَ جَعْفَرِ الطَّاهِرِ الْمُطَهَّرِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ مُوسَى الرِّضَا الْمُرْتَضَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ التَّقِيِّ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ النَّقِيِّ النَّاصِحِ الْأَمِينِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ السَّلَامُ عَلَى الْوَصِيِّ مِنْ بَعْدِهِ السَّلَامُ عَلَى نُورِكَ وَ سِرِّاجِكَ وَ وِلِيِّ وَ وِلِيِّكَ وَ وَصِيِّ وَ وَصِيِّكَ وَ حُجَّتِكَ عَلَى خَلْقِكَ.

سلام بر تو ای امیر مؤمنان علی بن ابیطالب، جانشین رسول خدا، سلام بر تو ای فاطمه بزرگترین بانوی موفق در بین همه زنان جهان، سلام بر شما ای دو فرزندزاده پیامبر رحمت و دو سرور جوانان اهل بهشت، سلام بر تو ای علی بن الحسین، سرور عبادت کنندگان و روشنی چشم بینندگان، سلام بر تو ای محمد بن علی، شکافنده دانش پس از پیامبر، سلام بر تو ای جعفر بن محمد، راستگوی نیکوکار امین، سلام بر تو ای موسی بن جعفر، امام پاک و پاکیزه، سلام بر تو ای علی بن موسی الرضا امام پسندیده، سلام بر تو ای محمد بن علی تقی، سلام بر تو ای علی بن محمد نقی اندرزگوی امین، سلام بر تو ای حسن بن علی، سلام بر وصی پس از او. خدایا درود فرست بر نورت و چراغت و نماینده نماینده ات و جانشین جانشینت و حجتت بر آفریدگانت.

۱. وَ فِي بَعْضِ كُتُبِ الرَّبِّ لِرَأْسِ الْأَمِيرِ (عليه السلام) لَأَسْعُدِ الْأَشْعَرِيَّ يَأْسَعُدُ عِنْدَكُمْ قَبْرٌ مَّ لَأَلْفِدَنَّكَ نَفْسِي تَقْصِدُ قَبْرَهُ لَطْمَةً بِنْتِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عليه السلام) لَأَلْفِدَنَّكَ نَفْسِي تَقْصِدُ قَبْرَهُ لَطْمَةً بِنْتِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عليه السلام) نَعَمْ مَنْ زَلَّوْا لَوْ أَبْجَهَتْ أَفَلَهُ الْجَنَّةُ وَ فِي كَلِمَاتٍ أُخْرَى لَأَمَنْ زَارَ الْمَعْصُومَةَ فِي قُبْرِهَا وَصَلَتْ قَبْرَهُ أَقْفِطُ لَهُمَا وَ أَنْتَ تُوَاجِهُ الْقُبْلَةَ وَ قُلِّ «اللَّهُ أَكْبَرُ» أَرْبَعًا وَ ثَلَاثِينَ مَرَّةً ، «الْحَمْدُ لِلَّهِ» ثَلَاثًا وَ ثَلَاثِينَ مَرَّةً وَ «سُبْحَانَ اللَّهِ» ثَلَاثًا وَ ثَلَاثِينَ مَرَّةً ثُمَّ قُلْ بِخُضُوعٍ وَ خُشُوعٍ وَ حُضُورٍ قَلْبٍ ... (زاد العاد - مجمع البحرین، ص ۵۴۷ - الأناوار - ط - بیروت)، ۹۹، ص ۲، ۴)

اتصال حضرت معصومه (سلام الله علیها) به مبارزان آخرین دوره تاریخ

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ فَاطِمَةَ وَ خَدِجَةَ السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ وَلِيِّ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا أُخْتَ وَلِيِّ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا عَمَةَ وَلِيِّ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.

سلام بر تو ای دختر رسول خدا، سلام بر تو ای دختر فاطمه و خدیجه، سلام بر تو ای دختر امیر مؤمنان، سلام بر تو ای دختر حسن و حسین، سلام بر تو ای دختر ولی خدا، سلام بر تو ای خواهر ولی خدا، سلام بر تو ای عمه ولی خدا، سلام و رحمت و برکات خدا بر تو ای دختر موسی بن جعفر.

دعا برای همراه شدن با مبارزان الهی

السَّلَامُ عَلَیْكَ عَرَفَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ فِي الْجَنَّةِ وَ حَشَرْنَا فِي زُمرَتِكُمْ وَ أوردْنَا حَوْضَ نَبِيِّكُمْ وَ سَقَانَا بِكَأْسِ جَدِّكُمْ مِنْ يَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَیْكُمْ أَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يُرِينَا فِيكُمْ السُّرُورَ وَ الْفَرَجَ وَ أَنْ يَجْمَعَنَا وَ إِيَّاكُمْ فِي زُمرَةٍ جَدِّكُمْ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ أَنْ لَا يَسْلُبَنَا مَعْرِفَتَكُمْ إِنَّهُ وَلِيُّ قَدِيرٍ أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ بِحَبِّكُمْ وَ الْبِرَاءَةِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ وَ التَّسْلِيمِ إِلَى اللَّهِ رَاضِيًا بِهِ غَيْرَ مُنْكَرٍ وَ لَا مُسْتَكْبِرٍ وَ عَلَى يَقِينٍ مَا أَتَى بِهِ مُحَمَّدٌ وَ بِهِ رَاضٍ نَطْلُبُ بِذَلِكَ وَجْهَكَ يَا سَيِّدِي اللَّهُمَّ وَ رِضَاكَ وَ الدَّارَ الْآخِرَةَ يَا فَاطِمَةَ أَشْفَعِي لِي فِي الْجَنَّةِ فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا مِنَ الشَّأْنِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تَخْتِمَ لِي بِالسَّعَادَةِ فَلَا تَسْلُبْ مِنِّي مَا أَنَا فِيهِ وَ لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ اللَّهُمَّ اسْتَجِبْ لَنَا وَ تَقَبَّلْهُ بِكَرَمِكَ وَ عِزَّتِكَ وَ بِرَحْمَتِكَ وَ عَافِيَتِكَ وَ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِينَ وَ سَلِّمْ تَسْلِيمًا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ^۱

سلام بر تو، خدا بین ما و شما در بهشت آشنایی عمیق ایجاد کند و ما را در گروه شما محشور کند و بر حوض پیامبرتان واردمان نماید و به ما با جام جدتان، از دست علی بن ابی طالب بنوشاند. درودهای خدا بر شما باد، از خدا خواستارم که به ما درباره شما خوشحالی و گشایش بنمایاند و ما و شما را در گروه جدتان محمد (درود خدا بر او و خاندانش) جمع کند و معرفت شما را از ما باز نگیرد، به راستی او سرپرستی تواناست. به درگاه خدا با دوستی شما و بیزاری از دشمنانتان و تسلیم خدا بودن، تقرّب می جویم، در حالی که از آن خشنودم، نه با انکار و تکبر بلکه بر پایه یقین به آنچه محمد آن را آورده و به آن خشنودم. با این امور خاطر تو را می خواهم ای آقای من، خدایا خشنودی تو و خانه آخرت را می خواهم، ای فاطمه درباره بهشت برایم شفاعت کن، به درستی که برای تو نزد خدا مقامی بلند است. خدایا از تو می خواهم که سرانجام کارم را به خوشبختی ختم کنی و آنچه را در آنم از دستم مگیری و جنبش و نیرویی جز به خدای والای بزرگ نیست. خدایا برای ما اجابت کن و آن را به کرم و عزّت و به رحمت و عافیت بپذیر و درود خدا بر محمد و همه خاندان او و بر آنان سلام، سلامی کامل، ای مهربان ترین مهربانان.

۱ زادالمعاد - مفح الجوزنا، ص ۵۴۷، الأتوار (ط - بیروت)، ۹۹، ص ۲۶، ح ۴.

منابع

۱. قرآن کریم.
۲. ابن بابویه، محمد بن علی، الأمالی (للصدوق)، تهران، کتابچی، ششم، ۱۳۷۶ ش.
۳. ابن بابویه، محمد بن علی، ثواب الأعمال و عقاب الأعمال، قم، دار الشریف الرضی للنشر، دوم، ۱۴۰۶ ق.
۴. ابن بابویه، محمد بن علی، عیون أخبار الرضا(علیه السلام)، محقق/مصحح: لاجوردی، مهدی، تهران، نشر جهان، اول، ۱۳۷۸ ق.
۵. ابن خلکان، احمد بن محمد، وفيات الاعیان، الشریف الرضی، قم، ۱۳۶۴ ش.
۶. ابن شهر آشوب مازندرانی، محمد بن علی، مناقب آل أبی طالب علیهم السلام (لابن شهر آشوب)، قم، علامه، اول، ۱۳۷۹ ش.
۷. ابن طاووس، علی بن موسی، مصباح الزائر، قم، آل البيت (سلام الله علیهم)، ۱۳۷۵ ش.
۸. ابن عماد، عبدالحی بن احمد، شذرات الذهب، دار ابن کثیر، لبنان، ۱۴۰۶ ق.
۹. ابن قولویه، جعفر بن محمد، کامل الزیارات، نجف اشرف، اول، ۱۳۵۶ ش.
۱۰. احمد بن علی القمی، المسلسلات، تصحیح: سید محمد حسینی نیشابوری، انتشارات مجمع بررسی های اسلامی آستان قدس، مشهد، ۱۳۷۱ ش.
۱۱. اصفهانی، ابوالفرج، مقاتل الطالبیین، نجف، المكتبة الحیدریة، ۱۳۸۵ ق.
۱۲. امینی نجفی، الغدیر فی الكتاب والسنه والادب علامه عبدالحسین، لبنان، دارالکتب العربیه، سوم، ۱۳۸۷ ق.
۱۳. امینی، محمد هادی، فاطمة بنت الامام موسی کاظم(علیه السلام)، قم، بی نا، ۱۴۰۵ ق.
۱۴. بحرانی، شیخ عبدالله، عوالم العلوم والمعارف والاحوال من الآیات والاخبار والاقوال امام موسی بن جعفر(علیه السلام)، قم، مؤسسه امام مهدی(علیه السلام)، اول، ۱۴۰۹ ق.
۱۵. بحرانی اصفهانی، عبد الله بن نور الله، عوالم العلوم و المعارف و الاحوال من الآیات و الأخبار و الأقوال (مستدرک سیده النساء إلى الإمام الجواد(علیه السلام))، محقق / مصحح: محمد باقر موحد ابطحی اصفهانی، قم، مؤسسه الإمام المهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، ۱۴۱۳ ق.
۱۶. تشید، علی اکبر، قیام سادات علوی، تهران، دارالکتب الاسلامیه، بی تا.
۱۷. جزری، ابوالخیر شمس الدین محمد بن محمد بن جزری شافعی، اسنی المطالب فی مناقب الامام علی بن ابیطالب، اصفهان، مکتبه الإمام أميرالمؤمنین علی(علیه السلام) العامة، بی تا.
۱۸. حسن بن محمد قمی، تاریخ قم، ترجمه: حسن بن علی قمی، تهران، جلال الدین طهرانی، ۱۳۶۱ ش.
۱۹. حسینی، احمد بن علی، عمده الطالب فی أنساب آل أبی طالب، نجف، المطبعة الحیدریة، ۱۳۸۰ ق.
۲۰. حمیری، عبد الله بن جعفر، قرب الإسناد (ط - الحدیثه)، محقق / مصحح: مؤسسه آل البيت علیهم السلام، قم، مؤسسه آل البيت علیهم السلام، اول، ۱۴۱۳ ق.
۲۱. روضاتی، سید محمد علی، جامع الأنساب، چاپخانه جاوید، اصفهان، ۱۳۳۵ ش.
۲۲. شریف رازی، محمد، گنجینه دانشمندان، تهران، اسلامیه، ۱۳۵۲ ش.

۲۳. شیخ حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعة، محقق / مصحح: مؤسسه آل البيت عليهم السلام، قم، مؤسسه آل البيت عليهم السلام، اول، ۱۴۰۹ ق.
۲۴. طبری آملی صغیر، محمد بن جریر بن رستم، دلائل الإمامة (ط - الحديثة)، محقق / مصحح: قسم الدراسات الإسلامية مؤسسه البعثة، قم، بعثت، اول، ۱۴۱۳ ق.
۲۵. عاملی، السید جعفر مرتضی الحسینی العاملی، الحیة السیاسیة للإمام الرضا (علیه السلام) دراسة و تحلیل، بیروت، دارالاضواء (المركز الاسلامی للدراسات)، ۱۳۹۸ ق.
۲۶. عریضی، علی بن جعفر، مسائل علی بن جعفر و مستدرکات ها، محقق / مصحح: مؤسسه آل البيت عليهم السلام لإحياء التراث، قم، مؤسسه آل البيت عليهم السلام، اول، ۱۴۰۹ ق.
۲۷. عطاردی، عزیزالله، مُسْنَدُ الإمام الكاظم ابی الحسن موسی بن جعفر(علیه السلام)، تهران، نشر عطارد، مؤتمّر العالمی للإمام الرضا، ۱۳۹۰ ش.
۲۸. عمادزاده، عماد الدین حسین اصفهانی زندگانی حضرت امام موسی کاظم(علیه السلام)، تهران، شرکت سهامی طبع کتاب، ۱۳۸۱ ق.
۲۹. فیض قمی، عباس، گنجینه آثار قم، قم، بی نا، ۱۳۴۹ ش.
۳۰. فیض، عباس، انجم فروزان، بی جا، بی نا، ۱۳۲۲ ش.
۳۱. قطب الدین راوندی، سعید بن هبة الله، الخرائج و الجرائح، قم، مؤسسه امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، اول، ۱۴۰۹ ق.
۳۲. قمی، شیخ عباس، الأنوار البهیة فی تواریخ الحجج الالهیة، قم، جماعه المدرسین فی الحوزه العلمیه بقم (موسسه النشر الاسلامی)، ۱۴۱۷ ق .
۳۳. کباری، سید علیرضا، با کاروان نور، جغرافیای تاریخی هجرت حضرت معصومه (سلام الله علیها)، قم، انتشارات زائر، ۱۳۸۳ ش.
۳۴. کشی، محمد بن عمر، رجال الکشی اختیار معرفه الرجال (مع تعلیقات میر داماد الأسترآبادی)، محقق / مصحح: مهدی رجایی، قم، مؤسسه آل البيت عليهم السلام ، اول، ۱۳۶۳ ش.
۳۵. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، بحار الأنوار (ط - بیروت)، بیروت، دار إحياء التراث العربی، دوم، ۱۴۰۳ ق.
۳۶. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، زاد المعاد - مفتاح الجنان، محقق / مصحح: اعلمی، علاءالدین، بیروت، مؤسسه الأعلمی للمطبوعات، اول، ۱۴۲۳ ق.
۳۷. صاحب شیرازی (ملک الکتاب)، محمد بن محمد رفیع، ریاض الانساب و مجمع الاعقاب و معروف به بحر الانساب، بمبئی، مطبعه محمد ملک الکتاب، ۱۳۳۵ ق.
۳۸. مستفید، حمید رضا و غفاری، علی اکبر، ترجمه عیون أخبار الرضا(علیه السلام)، تهران، نشر صدوق، اول، ۱۳۷۲ ش.
۳۹. حلی، صالح بن عرندس، کشف اللثالی، تاکنون به چاپ نرسیده و به صورت مخطوط در کتابخانه شوشتری های نجف اشرف وجود دارد. مرحوم میرجهانی نسخه ای از این کتاب را در کتابخانه شیخ محمدسماوی دیده است.
۴۰. مستوفی، حمدالله، تاریخ گزیده، تهران، انتشارات امیرکبیر، پنجم، ۱۳۸۷ ش.

۴۱. مسعودی، علی بن الحسین، مروج الذهب، تحقیق: اسعد داغر، قم، دار الهجرة، ۱۴۰۹ ق.
۴۲. مفید، محمد بن محمد، الإرشاد فی معرفة حجج الله علی العباد، محقق / مصحح: مؤسسه آل البيت عليهم السلام، قم، کنگره شیخ مفید، اول، ۱۴۱۳ ق.
۴۳. منصوری، مهدی، حیات الست، قم، انتشارات صحفی، ۱۳۳۹ ش.
۴۴. مهدی پور، علی اکبر، کریمه اهل بیت (سلام الله علیها)، قم، نشر حاذق، ۱۳۸۴ ش.
۴۵. نوبختی، حسن بن موسی، فرق الشیعه، لبنان، دار الأضواء، ۱۴۰۴ ق.
۴۶. هاشمی، ابوالحسن، سیده عش آل محمد صلی الله علیه وآله وسلم، قم، بی نا، اول، ۱۴۱۶ ق.
۴۷. شوشتری، نور الله بن شریف الدین، احقاق الحق و ازهاق الباطل، قم، کتابخانه آیت الله مرعشی، ۱۴۰۹ ق.
۴۸. بحرانی اصفهانی، عبد الله بن نور الله، عوالم العلوم و المعارف و الأحوال من الآیات و الأخبار و الأقوال (مستدرک سیده النساء إلی الإمام الجواد)، محقق / مصحح: محمد باقر موحد ابطحی اصفهانی، قم، مؤسسه الإمام المهدي عجل الله تعالی فرجه الشریف، اول، ۱۴۱۳ ق.